Инв.
Гос. книжная палата УзССР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 135 (19.211). ● 1985 йил 13 июнь, пайшанба ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

ОРБИТАДАН ДАРАКЛАР

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 12 июнь. (ТАСС). Владимир Жонибеков ва Виктор Савиних «Салют-7» станцияси ичидаги системалар ва асбоб-ускуналарни консервация ҳолатидан чиқазиш борасидаги ишларни давом эттирмоқдалар.

Кеча космонавтлар станциянинг энергия билан таъминлаш системаси устида кўп ишларни бажардилар. Улар станция ичидаги аккумуляторларни зарядлашни давом эттирдилар. Қуёш батареяларининг панелларини бошқарувчи органлар ишлашини текшириб кўрдилар ва электрик характеристикаларини аниқлаш учун зарур ўлчов ишларини бажардилар.

Ҳаёт фаолиятини таъминлаш системаси консервация ҳолатидан чиқарила бошлади. Регенераторлар, зиёнли аралашмаларни ютувчи аппаратлар, газ анализаторлари ва овқат иситувчи плита станция ичидаги электр тармоғига уланди.

Бугун Владимир Жонибеков ва Виктор Савиних радиоалоқа воситаларини текшириш билан шуғулланмоқдалар, айрим система ва аппаратларнинг иш режимларини назорат қилмоқдалар.

Космонавтлар ўзларини яхши ҳис этаётганликларини алоқа сеанслари чоғида маълум қилдилар.

ЭКОНОМИКАНИ ИНТЕНСИВЛАШ ЙЎЛИДАН

Кеча хабар қилинганидек, 11 июнь куни КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишланган кенгаш очилди. Кенгаш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг «Партия иқтисодий сиёсатининг туб масаласи» мавзуида қилган докладини муҳокама қилишаркан, жамиятимизнинг социал-иқтисодий ривожланиш суръатлари, халқ хўжалигини интенсив ривожланиш изига ўтказиш билан боғлиқ туб масалалар тўғрисида манфаатдорлик ва талабчанлик билан сўз юритмоқдалар.

Совет олимлари, деди СССР Фанлар академиясининг вице-президенти **Е. П. Велихов**, фан-техника тараққиётининг партия ишлаб чиққан илҳомбахш программасини астойдил қўллаб-қувватлайдилар, уни КПСС Марказий Комитети апрель Пленумининг қарорларини реал тарзда ривожлантириш деб биладилар. Биз бу вазифани ҳал этишга олимлар анча катта ва салмоқли ҳисса қўшишлари мумкин ва лозимлигини равшан англаб турибмиз. Ҳар бир тадқиқотчи тарихий даврнинг масъулиятли эканини, бу умумхалқ юришидаги ўз ролини янгича тушуниши ҳам зарур.

Янги илмий техникавий ечимлар негизида корхоналарни реконструкция қилиш ва техника билан қайта қуроллантириш узоқ вақтдан бери пойтахт саноати ривожлантирилишининг бош йўналиши бўлиб келмоқда, деди КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари **В. В. Гришин**. Меҳнат унумдорлигини кескин ошира оладиган, маҳсулот таннархини камайтириб, сифатини яхшилай оладиган принципиал янги техникани ва технология жараёнларини жорий этишга катта эътибор берилмоқда. Саноат роботлари, ЭҲМлар, бошқа замонавий техника воситалари асосидаги эпчил технологияларни жорий қилиш, бу ишнинг муҳим соҳасидир.

Реконструкциялаш — узлуксиз жараён, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг муҳим воситасидир, деб таъкидлади нотиқ. СССР Госплани ва министрликлар билан биргаликда Москва халқ хўжалигининг фан-техника тараққиётини 1986—2005 йилларга мўлжалланган комплекс программаси ишлаб чиқилган кунда пойтахтни ривожлантириш вазифаларини эътиборга олиб, халқ хўжалигида фан ва техника ютуқларидан кенг фойдаланиш кўзда тутилган.

Нотиқ илм-фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишни жадаллаштиришда Москва партия ташкилотининг ролига алоҳида эътибор берди, илм-фан билан меҳнатнинг иттифоқи самарадорлигини кўрсатувчи мисолларни айтди. Бироқ деб уқтирди у, шаҳар халқ хўжалигида, илмий муассасаларнинг ишида ҳали кўпгина камчиликлар, ҳал этилмаган масалалар, муаммолар борки, улар олға томон қиладиган ҳаракатимизга тўсқинлик қилмоқда. Камчиликлар М. С. Горбачевнинг докладида танқид қилинганлиги Москва корхоналарига ва ташкилотларига ҳам тўла-тўкис тааллуқлидир.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш учун тадбирларнинг комплекс системаси зарур, деди сўзини давом эттириб нотиқ. Бу система ишлаб чиқаришнинг техникавий негизига, шу жумладан планларни ишлаб чиқишга, умуман корхона учун ҳам, ҳар бир меҳнатчи учун ҳам иқтисодий омиллар ва воситаларга, истиқболга мўлжалланган яхлит фан-техника сиёсатини ишлаб чиқишга таъсир ўтказиши керак.

Фан-техника тараққиётини одамлар амалга оширадилар, деб таъкидлади нотиқ. Партия ташкилотларининг меҳнаткашлар билан ишлашини кучайтиришни, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш йўлидан борган тақдирдагина жамиятимизни такомиллаштиришни, мамлакатнинг иқтисодий потенциалини ўстиришга, халқнинг фаровонлигини оширишга эришиш мумкинлигини ҳар бир киши астойдил тушуниб олишига муваффақ бўлишни ўз вазифамиз деб биламиз.

Омскдаги «Омскшина» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори **П. В. Будеркин** корхонада техникавий реконструкцияни амалга ошириш тажрибасини ўртоқлашди, коллектив дуч келган муаммолар ва қийинчиликлар ҳақида гапирди. Шу жараённи амалга оширадиган корхона мушкул шароитга тушиб қолади, чунки реконструкциялаш даврида муқаррар содир бўладиган чиқимлар план кўрсаткичларида эътиборга олинмаяпти, деб уқтирди у. Қурилиш ва монтаж ташкилотлари ишлаб турган цехлардаги ишни кучайтиришни мунчалик хоҳламасликлари масаланинг иккинчи томонидир.

Қурувчиларни ишлаб турган корхоналардаги ишларни бажаришдан манфаатдор қила оладиган моддий рағбатлантириш системасини ишлаб чиқиш зарур. Қурилишни ва хўжалик усулида реконструкциялашни янада кенг миқёсда ривожлантириш ишлаб турган корхоналарнинг самарадорлигини ва техника билан қайта қуроллантириш даражасини кескин ошириш имконини беради.

Ленинград шаҳри ва областининг иш тажрибаси, деди КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари **Л. Н. Зайков**, халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини кенг миқёсда интенсивлаштирган тақдирдагина экономикани муттасил юксак даражада ўстиришни, маҳсулотнинг сифатини, пишиқ-пухталигини ва рақобат қобилиятини оширишни, янги техникага меҳнат ва материал сарфини камайтиришни таъминлаши мумкинлигини тасдиқлаб турибди. Партия Марказий Комитети маъқуллаган «Интенсификация—90» территориал-тармоқ программаси шу вазифани ҳал этишга қаратилган.

Нотиқ илм-фан билан ишлаб чиқаришни бирлаштиришни чуқурлаштириш проблемасига тўхталиб, бошқа шаҳарларда бўлгани каби Ленинградда ҳам илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларини тузиш жараёни асоссиз равишда сусайиб қолганлиги, ҳозирги вақтда эса амалда тўхтаб қолганлиги хусусида таассуф билдирди. Ленинград область партия комитети ҳозир мустақил балансда бўлган бир қанча илмий-тадқиқот, конструкторлик ва технология ташкилотларини бирлашмалар составига қўшимча равишда киритишга доир таклифларни тайёрлади.

Марказий Комитетнинг апрель Пленумидан кейин ҳали унчалик кўп вақт ўттани йўқ, деб уқтирди ўз нутқида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Грузия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Э. А. Шеварднадзе**, аммо унинг жуда катта аҳамияти ҳозирнинг ўзидаёқ яққол намоён бўлди.

Нотиқ республика социал-иқтисодий тараққиётининг юксак суръатлари ҳақида гапириб, айрим кўрсаткичлар жиҳатидан ҳали Грузия илғор регионлардан орқада қолаётганлигини уқтирди. Фан-техника тараққиёти негизида ишлаб чиқаришни интенсивлаш орқали ривожланишни янада жадаллаштиришга эришиш мумкин.

Республикада фан-техника тараққиётини бошқариш системасини вужудга келтиришга ҳаракат қилдик. Гап аввало партиявий раҳбарлик тўғрисида бормоқда. Мана, уч йилдан ортиқ вақтдан бери Грузия Компартияси Марказий Комитетида, область, шаҳар ва район комитетларида илм-фан ва фан-техника тараққиёти масалалари билан шуғулланувчи мувофиқлаштириш кенгашлари ишлаб келмоқда, уларга биринчи секретарлар раҳбарлик қилмоқда.

Аграр фанни ишлаб чиқариш билан бирлаштириш системаси диққат-эътиборга сазовордир, деди сўнгра нотиқ. Республикадаги шу тармоқнинг ҳамма институтлари ва илмий бўлинмалари энди ВАСХНИЛ регионал бўлимининг қарамоғига топширилган, бу бўлим ўз навбатида икки ёқлама бўйсуниш принципи асосида Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш давлат комитетига киритилган. Шу системанинг ўзида илм-фан янгиликларини жорий этиш маркази тузилган, районлардаги агросаноат бирлашмаларида эса фан-техника тараққиёти бўлинмалари ташкил этилган.

Мана шу структурали бўлинмаларнинг ҳаммаси мавжуд штатлар ва молиявий фонд доирасида ёки ортиқча бўғинларни тугатиш ҳисобига тузилган, бундай ортиқча бўғинлар республикада ва мамлакатда ҳали ҳам кўп. Бу бўғинларни тугатиш фан-техника тараққиёти манфаатларига мос бўлиб тушади. Республикадаги қурилиш министрликлари каби Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, Сельхозтехниканинг бирлаштирилганлиги ишга фақат фойда келтирди.

Илм-фан билан ишлаб чиқаришни бирлаштиришнинг янги принципи кўпгина мавжуд нормалар, инструкцияларни ўзгартиришни талаб қилади. Ўз умрини яшаб бўлган, эскирган норма ва инструкцияларни дарҳол янгилаш керак, деди нотиқ.

Новосибирск области Ординское районидаги «Большевик» колхозининг раиси **Ю. Ф. Бугаков** қишлоқ хўжалиги учун фан-техника тараққиётининг аҳамиятини ўзи раҳбарлик қилаётган хўжалик турмушидан олинган мисоллар билан исботлади.

Бугун муҳокама қилинаётган проблемалар қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларидан ишлаб чиқариш резервларига янада эътибор билан қарашни талаб қилади. Биз техникага, унинг сифатига нисбатан янада юксак талаблар қўйишимиз керак. Яратилаётган техниканинг қулайлиги учун конструкторлардан қаттиқроқ талаб қилиш пайти келди. Механизатор 10—15 йил ишлагач, касб касаллигига чалинишини нормал бир ҳол деб бўладими, ахир? Қудратли тракторлар тиркаладиган зарур қуроллар билан тўла-тўкис таъминланмаганлиги масаласини биз бир неча бор кўтариб чиқдик. Чорвачиликнинг самарадорлигини ошириш йўлида ҳам бир талай тўсиқлар бор. Ем-хашак тайёрловчи техниканинг сифати хусусида механизаторлар шикоят қилмоқдалар.

Челябинск области — мамлакатнинг йирик индустриал ва қишлоқ хўжалик районидир. Аммо область саноати ҳали беш йиллик топшириқлари даражасига чиқиб олгани йўқ, Озиқ-овқат программасида белгиланган топшириқларнинг бажарилиши таъминланмади. КПСС Челябинск область комитетининг биринчи секретари **Г. Г. Ведерников** бу аҳволнинг сабабларини таҳлил этиб, кўпгина корхоналарнинг раҳбарлари партия комитетларининг сукутли розилиги билан ўзлари учун қулай бўлган, тузатилган планлар белгиланишига эришиб олганликларини уқтириб ўтди. Бу эса область экономикасига партиявий раҳбарликдаги жиддий камчиликлардан дарак беради. Планлаштиришдаги бундай ўзбошимчалик кўпгина министрликлар ва планлаштирувчи органлар беш йиллик планларнинг лойиҳаларини чуқур ва пухта ишлаб чиқмаётганликларидан, меҳнат коллективларининг таклифларини етарли ҳисобга олмаётганликларидан ва объектив сабабларни кўрсатиб, фан-техника тараққиётининг энг янги ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш тўғрисида ғамхўрлик қилмаётганликларидан далолат беради.

Ҳозир партия ташкилотлари, ҳар бир коммунист олдига экономикани интенсивлаш ва фан-техника тараққиётини жадаллаштиришни бутун ишнинг марказига қўйиш, ҳамма жойда уюшқоқлик ва интизомни ошириш, фаолият услубини тубдан яхшилашдан иборат биринчи даражали вазифа қўйилмоқда, деб таъкидлади нотиқ.

Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқариш системалари министри **М. С. Шкабардня** бундай деди: министрлик халқ хўжалигининг эҳтиёжларини автоматлаштириш воситалари билан таъминлаш тадбирларини кўраётган бўлса ҳам, бироқ қувватлар чекланганлиги оқибатида шундай программаларни қондириш даражаси ҳали етарли эмас. Ҳисоблаш техникаси, рақамли программа асосида бошқариладиган қурилмалар, бир қанча тармоқлар учун керакли приборлар ва системаларнинг айниқса етишмаётганлиги сезилиб турибди. Шу билан бирга маҳсулотнинг техникавий даражасини ва ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш резервларидан ҳали тўла-тўкис фойдаланиб бўлингани йўқ. Янги техникани ишлаб чиқиш ва жорий этиш муддатларини қисқартириш — бу ишдаги бош масаладир.

Биз, деди нотиқ, тармоқ илмий ва ишлаб чиқариш бўлинмаларининг таркиби ҳамда тузилишини синчиклаб кўриб чиқдик ҳамда ихтисослаштириш ва территориал хусусиятларни ҳисобга олиб, мавжуд ишлаб чиқариш бирлашмалари ва илмий ишлаб чиқариш бирлашмаларини анча йириклаштириш юзасидан, илмий-тадқиқот институтлари ва конструкторлик бюроларини корхоналар билан бирлаштириш негизида янги бирлашмалар тузиш юзасидан мулоҳазаларимизни тайёрладик. Дастлабки тахминларга кўра, мана шу тадбирнинг ўзигина янги мураккаб буюмларни ишлаб чиқиш ва ўзлаштириш муддатларини қарийб бир йил қисқартириш имконини беради.

* * *

12 июнь куни кенгаш ўз ишини давом эттирди. Кенгаш ишида **М. С. Горбачев, Г. А. Алиев, В. И. Воротников, В. В. Гришин, А. А. Громико, Д. А. Кунаев, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, В. М. Чебриков, В. В Шчербицкий, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, С. Л. Соколов, Э. А. Шеварднадзе, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, В. П. Никонов, К. В. Русаков** ўртоқлар иштирок этмоқдалар.

Кенгаш қатнашчилари халқ хўжалигининг энг муҳим проблемалари ва истиқболлари тўғрисида, илм-фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш йўлидаги ғовларни бартараф этиш, шунинг ҳисобига жамиятимизни социал-иқтисодий ривожлантириш суръатларини жадаллаштириш ҳақида рўйрост, ишчанлик билан гапирдилар.

Партиянинг совет кишилари, айниқса, шахтёрлар меҳнати ва турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисидаги доимий ғамхўрлиги мен, ишчига азиздир, деди Кемерово областидаги «Прокопьевскуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси «Зиминка» шахтасининг бригадири **В. С. Костин**. Кейинги вақтларда кўмир саноатини техника билан қайта қуроллантириш борасида катта тадбирлар амалга оширилди. Аммо, афсуски, кўмир қазиб чиқаришни ва кончиларнинг меҳнат унумдорлигини ўстиришга йўл қўймаётган бир қанча проблемалар бор. Шахталарни реконструкция қилишдаги қолоқлик, кўмир корхоналарини техника билан қайта қуроллантиришдаги сусткашлик ана шу проблемаларнинг асосийларидир.

Мен қарийб саккиз йилдан буён кончилик-геология жиҳатидан энг мураккаб районларнинг бирида тик қатламларни қазиб олувчи комплекс механизациялаштирилган бригадага бошчилик қилиб келмоқдаман, деб сўзини давом эттирди нотиқ. Биз учун реконструкция ҳаётий муҳим масаладир. Бироқ катта тик қатламларни қазиб олишни механизациялаштириш учун замонавий техника умуман ишлаб чиқарилаётгани йўқ. Биз кичик механизация воситаларига, айниқса, муҳтожмиз.

КПСС Томск область комитетининг биринчи секретари **А. Г. Мельников** қуйидагиларни айтди: ҳаётнинг ўзи барча тармоқларни кескин интенсивлаш йўлларини жадаллик билан қидириб топишга, ташкилотчилик, фан-техника ва бошқарув сиёсатида анъанавий бўлмаган қарорларни қўлланишга бизни мажбур этмоқда. Аввало, область партия комитети раҳбар кадрлардан планларни доимо оғир шароитларни ҳисобга олиб тузишларини, нобудгарчиликларга йўл қўймасликларини, Сибирда тез-тез бўлиб турадиган экстремал вазиятларни рўкач қилмасликларини талаб этмоқда.

Биз меҳнат ресурсларини тақсимлаш динамикасига асосланиб, йилнинг бошланғич даврида ишнинг қизғинлигини кучайтирдик, кўп йиллардан буён саноат маҳсулоти ҳажмининг 26 процентини биринчи кварталда ишлаб чиқармоқдамиз, уй-жойларнинг камида 20 процентини фойдаланишга топшириб, ишончли замин яратиб қўймоқдамиз. Кўпгина министрликларнинг, планлаштириш ва таъминот органларининг планларида интенсивлашнинг мана шу яққол кўриниб турган резерви мустаҳкам ўрин олмаётганлиги таассуфга лойиқдир.

Жамиятимизни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштиришнинг докладда таърифланган ва кенг миқёсда асослаб берилган концепцияси, деди СССР Фанлар академияси Сибирь бўлимининг экономика ва саноат ишлаб чиқаришини ташкил этиш институтининг директори академик **А. Г. Аганбегян**, фан ва техниканинг олий ютуқлари негизида ижтимоий ишлаб чиқаришда интенсивлаш проблемаларини кўриб чиқиш чоғида йўлчи юлдуз, деса бўлади.

Техника ва технологиядаги сифатли сакраш, принципиал янги технология системаларига ўтилиши фан-техника революциясига хос хусусиятлардир, деб таъкидлади нотиқ. Бунда ана шу системалар одатда яхлит бир бутун бўлиб, ишлаб чиқариш жараёнини бошдан охиригача қамраб олади. Бундай системаларни ишлаб чиқиб, жорий этишни қудратли илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларининг зиммасига юклаш мақсадга мувофиқ кўринади. Бундай илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларини ягона бошлиқ қўл остида тадқиқот, лойиҳалаш, конструкторлик ташкилотларини, тажриба ишлаб чиқариш корхоналарини, бир қанча туркум заводларини, жорий этувчи, монтаж қилувчи ташкилотларни, шунингдек, ремонт қилувчи ва хизмат кўрсатувчи, кадрларни қайта тайёрловчи марказларни бирлаштириш йўли билан ташкил этиш лозим бўлади.

Фан ва техникани ривожлантиришнинг кенгашимизда олға сурилган туб йўналишларини амалда рўёбга чиқариш, шубҳасиз, ишлаб чиқаришни интенсивлашга, мамлакат халқ хўжалигини бошқаришнинг барча бўғинларини такомиллаштиришга самарали таъсир ўтказади, деди Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Н. А. Назарбоев**. Барча иттифоқдош республикаларда бўлгани каби Қозоғистонда ҳам вужудга келтирилган илмий-техника потенциали катта-катта халқ хўжалик вазифаларини ҳал этиш имконини беради. Аммо шу потенциал яна ҳам кўпроқ самара бериши учун принципиал масалаларни ҳал этиш зарур.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш планлаштириш практикасини такомиллаштириш асосида тармоқлараро проблемалар ҳал этилишининг жуда тартибга солинишини тақозо этиши ана шу масалаларнинг асосийсидир. Ҳозир бу танг жойлардан бири бўлиб қолмоқда, чунки кўпгина комплекс вазифаларнинг ҳал этилиши турли идораларнинг манфаатлари туташган жойда тўхтаб қолмоқда. Нотиқ буни Соколовск-Сарбайск кон-саралаш комбинати практикасидан мисоллар келтириб, таърифлаб берди.

Мавжуд планлаштириш системаси, деди Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Н. Н. Слюньков**, афсуски ҳозирча барча босқичларда фан-техника тараққиёти вазифаларининг комплекс ҳал этилишини таъминламаяпти, илмий программаларни ишлаб чиқариш программалари билан суст боғламоқда, бошқарув механизмини янгиликлар тезроқ жорий этилиб, ўзлаштирилиши томон йўналтирмаяпти. Нотиқ барча босқичлардаги фан-техника программаларининг ролини оширишни, перспектив, беш йиллик ва йиллик планларни ишлаб чиқиш чоғида программавий тармоқ методи имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланишни таклиф этди.

Белоруссияда элликдан кўпроқ республика илмий-техника программаси амалга оширилмоқда, иттифоқ программаларининг кўпгина топшириқлари бажарилмоқда. Ҳозирги вақтда келгуси беш йилликка мўлжалланган программаларни ишлаб чиқиш ниҳоясига етказилмоқда. Шулардан энг муҳими — «Интенсивлаш» программаси ленинградликларнинг тажрибасига мувофиқ тузилмоқда ва у бир-бири билан боғлиқ беш бўлимдан: «Автоматлаш», «Меҳнат», «Сифат», «Материал сарфи», «Энергия» бўлимларидан иборат бўлади. Ушбу программа фан-техника тараққиёти асосида халқ хўжалиги самарадорлигини оширишнинг асосий йўналишларини қамраб олади.

Умумиттифоқ ва республика илмий-техника программаларида белгиланаётган марралар реал бўлиб қолиши учун, деди нотиқ, ана шу программаларнинг топшириқларини бир бўлим сифатида халқ хўжалик планига киритса бўларди. Ўшанда улар мажбурий қонун кучига киради.

СССР Фанлар академиясининг президенти академик **А. П. Александров** истиқболдаги халқ хўжалик вазифаларини ҳал этишда, энг муҳим технологияларни янгилашда фундаментал илмий тадқиқотлар катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Техникада революцион силжишлар манбаи бўлмиш фундаментал фанларга қилинадиган харажатлар ўзини кўп марта қоплайди, деди у. Амалий мақсадлар учун фундаментал фаннинг ролига етарли баҳо бермаётган кишиларга қўшилиш қийин.

Ўттизинчи йилларда, деб эслатиб ўтди нотиқ, И. В. Курчатов ядро энергетикаси юзасидан дастлабки ишларини энди авж олдириб бораётган бир пайтда уни Фанлар академиясининг йиғилишида «практикага... алоқаси бўлмаган» проблема билан шуғулланади деб танқид қилишган эди. Бу ҳолда сергак ақл-идрок тез ғолиб чиқди, генетика ва селекцияда академик Лисенконинг хатолари учун эса ҳамон азоб чекишга тўғри келмоқда.

Сўнгра олим фан-техника тараққиётининг ҳал қилувчи соҳаларида ягона хўжалик ва илмий-техника сиёсати юритиш зарурлигига тўхталиб, электроник, ҳисоблаш техникаси, умуман информатика индустрияси соҳасида кучларни кўпроқ жамлаш мақсадга мувофиқ эканлиги тўғрисидаги таклифни айтди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг маълум қоидасида белгиланган планлаштириш системаси тўла ҳажмда ишлаган тақдирда фан-техника тараққиёти соҳасидаги натижалар анча салмоқлироқ бўлиши мумкин эди, деди Ленинграддаги «Светлана» электрон-приборсозлик бирлашмасининг бош директори **О. В. Филатов**. Афсуски, халқ хўжалигида тармоқлар ва корхоналарни ривожлантириш кўрсаткичлари ҳамон уларнинг имкониятлари ўзгарганлигини ва ички ресурслардан фойдаланиш даражасини тегишлича ҳисобга олмай «эришилганига қараб» планлаштирилмоқда.

Планлаштиришга бундай ёндашув корхоналарда ўз резервларини яшириш, пасайтирилган планларга эришиш иштиёқини уйғотади. Биз саноат бирлашмалари доирасида ишлаб чиқаришни янада концентрациялаш ва ихтисослаш фан-техника тараққиётини жадаллаштиришнинг энг муҳим шартларидан бири деб ҳисоблаймиз. Бунда гап тегишли ҳуқуқларга, материал, меҳнат ва молиявий ресурсларга эга бўлган катта-катта бирлашмалар тўғрисида бормоқда.

Бизнинг практикамиз ва мамлакатдаги бошқа баъзи фирмаларнинг тажрибаси кўрсатиб турганидек, бирлашмаларнинг структурасида янги буюмлар яратилиши ва ўзлаштирилишидан то улар кўплаб ишлаб чиқарилгунгача бўлган ишларни собитқадамлик билан амалга оширувчи қатъий белгиланган нисбатдаги илмий ҳамда ишлаб чиқариш бўлинмалари мавжудлиги иш самарадорлигининг иккинчи мажбурий шартидир, деб давом қилди нотиқ. У ишлаб чиқариш самарадорлигини, маҳсулотнинг техникавий даражасини оширишга кўмаклашаётган ихтисослашиш қандай резервларга эга эканини «Светлана» мисолида кўрсатиб ўтди. Ҳозир бирлашмада илгари мустақил мавжуд бўлган заводлар, ишлаб чиқаришлар ва конструкторлик бюроларининг негизида ташкил этилган бешта илмий-ишлаб чиқариш комплекси ишлаб турибди. Бу комплекслар предмет принципига, яъни техника йўналишларига қараб ихтисослашган. Бирлашманинг структурали бўлинмалари бўлмиш комплекслар бундан буён янги буюмларнинг ишлаб чиқилиши учунгина эмас, шу билан бирга барча техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар юзасидан план топшириқларининг бажарилиши учун ҳам тўла-тўкис жавобгар бўлади.

Ишларимизни КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми талаблари ҳамда ушбу кенгашда қўйилган вазифалар билан таққослаганимизда шуни тан олиш керак бўладики, қишлоқ хўжалик техникасини яратиш ва уни ишлаб чиқариш суръатлари ниҳоятда етарли эмас, деб эътироф этди трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри **А. А. Ежевский**. Колхозлар ва совхозларни қишлоқ хўжалиги машиналари билан, аввало интенсив технологияларни жорий этувчи машина ва ускуналар, кучли тракторларга тиркаладиган машиналар билан таъминлаш учун етарли иш қилмаганлигимиз туфайли бизнинг шаънимизга жиддий танқид айтилганлиги мутлақо ҳаққонийдир.

Нотиқ, ўн иккинчи беш йилликда тупроқни ҳимоя қилиш технологияси учун юқори унумли машиналар ишлаб чиқаришни камида 2,2 баравар, минерал ўғитлар соладиган техника ишлаб чиқаришни беш баравар, кучли тракторларга тиркаладиган машиналар ишлаб чиқаришни қарийб уч баравар кўпайтириш планлаштирилаётганлигини маълум қилди. Янги ва модернизация қилинган техника меҳнат унумдорлигини 1,5-2 баравар оширишни таъминлаши керак.

Сўнгра министр ишлаб чиқариладиган техника сифатини яхшилаш, унинг пухта ишлаши ва чидамлилигини ошириш масалаларига тўхталди. Тармоқни материаллар билан таъминлаётган турдош корхоналар ўртасида алоқаларни мустаҳкамлаш, тармоқ институтлари ва конструкторлик бюролари билан СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги ташкилотларининг фаолиятини янада аниқ мувофиқлаштириш, планлаштириш ва хўжалик механизмини янада такомиллаштириш — бу ишнинг резервлари ҳисобланади.

Трикотаж саноати Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институтининг директори **З. В. Савватеева** ҳозир совет кишилари яхшироқ кийиниш, ўзларининг моддий эҳтиёжларини тўлароқ қондириш учун ҳамма имкониятларга эгадирлар, табиийки, улар модадаги замонавий молларни сотиб олишни истайдилар, деб таъкидлади. Бу эса хом ашёни, машина-ускуналарни танлашдан тортиб, моделларни яратишгача бўлган бутун ассортиментдаги ишларга янгича ёндашишни талаб қилади.

Горький область партия комитетининг биринчи секретари **Ю. Н. Христораднов** айтдики, горькийликлар КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси автомобиль тармоғи корхоналарини техника билан қайта қуроллантириш соҳасидаги таклифларни кўриб чиқиб, маъқуллаганлигини чуқур қониқиш билан кутиб олдилар. Горький автозаводи юзасидан қабул қилинган қарор техника ва инвестиция сиёсатининг катта проблемаларини ҳал этишга, кадрларнинг барқарор бўлишига, автомобиль паркининг сифати ва техника даражасини оширишга қаратилгандир.

Белгиланаётган программанинг характерли хусусияти шундан иборатки, ажратилаётган маблағларнинг сал кам 90 проценти ишлаб турган корхоналардаги ускуналарни янгилаш ва алмаштиришга, атиги 10 проценти биноларни реконструкция қилиш ва барпо этишга сарфланади. Реконструкция жараёнида янги моделдаги юк машиналари ҳамда енгил автомобилларни модернизация қилиш ва ўзлаштириш, дизель двигателли автопоездларни яратиш кўзда тутилмоқда. Турли зоналардаги қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши шароитида турли модификациялардаги автопоездлар синовдан ўтказилмоқда. Ҳар бир автомобиль ҳисобига йилига 8—10 тонна бензинни тежайдиган, газ ёнилғиси билан ишлайдиган автомобиллар ишлаб чиқариш кўпаяди.

Мамлакатни ўн иккинчи беш йилликда ҳамда икки мингинчи йилгача бўлган даврда иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий йўналишлари лойиҳасини ишлаб чиқишда бутун халқ хўжалиги доирасида энг кўп самара берадиган фан-техника тараққиёти йўналишларини танлаб олишга алоҳида эътибор берилмоқда, деди СССР Госплани раисининг биринчи ўринбосари **Л. А. Воронин**. Ишлаб чиқариш ресурсларининг ялпи харажатларини кескин камайтиришни, маҳсулот сифатини тубдан яхшилашни, ишлаб чиқаришнинг экологик софлигини таъминлайдиган технологияни такомиллаштириш; ҳисоблаш техникасининг ҳозирги замон пухта воситалари (аввало микропроцессор техникаси)ни қўлланиб ишлаб чиқаришни автоматлаш, автоматлаштириш воситалари билан ишлаб чиқаришни кўплаб таъминлаш каби энг муҳим стратегик йўналишлар белгилаб олинди.

Истиқболда ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишни принципиал жиҳатдан янги технологияларни — лазер, плазма, радиация, мембрана, биотехнология ва бошқа технологияларни яратиш ва улардан кенг фойдаланиш билан боғламоқдалар. Айни шулар келгусидаги ишлаб чиқариш қиёфасини белгилаб бериши керак.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш проблемасини ҳал этиш, деб таъкидлади СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Фан ва техника давлат комитети раиси **Г. И. Марчук**. Экономиканинг кўпгина бўғинлари ўртасидаги мустаҳкам боғланиш пировард натижаларга эришишга комплекс ёндашувга боғлиқдир. Бундай боғланишнинг асосий шарти илмий тадқиқот ишларини бевосита планлаштиришдан тортиб илғор технологияни ҳамда янги техникани кўплаб ишлаб чиқаришни мукаммал ўзлаштиришгача бўлган ишларни қўшиб юборишдан иборат.

Министрликлар ва идораларнинг планлаштириш, ташкилий ҳамда иқтисодий ишларида аввало катта масалаларни ҳал этишдаги мавжуд узилишни бартараф этиш зарур. Аввало фан-техника тараққиётининг тўғри иқтисодий асосланган афзал йўналишларини белгилаб олиш шулар жумласига киради.

Фан ва техника давлат комитети СССР Фанлар академияси иштирокида ўтказган иқтисодий таҳлил шуни кўрсатдики, миллий даромад ўсишининг суръатлари кўп жиҳатдан халқ хўжалигида илғор технология ва янги техникани қўлланиш миқёсларига боғлиқдир. Умумиттифоқ илмий-техника программалари айниқса муҳим аҳамиятга эгадир. Ўн иккинчи беш йилликда СССР Госплани билан Фан ва техника давлат комитети бу ишларнинг бажарилишига сарфлайдиган капитал маблағ ҳажмини шу беш йилликдагига нисбатан қарийб уч баравар кўпайтиришни таклиф этмоқда.

Биз шу нарсани муттасил ҳис этиб турибмизки, ишлаб чиқаришни техникавий жиҳатдан такомиллаштиришда бир йил, ҳатто бир ой кечикиш давлатга жуда катта, ўрнини тўлдириб бўлмайдиган даражада зарар келтиради, деди Новолипецкдаги Ю. В. Андропов номли металлургия комбинатининг директори **И. В. Франценюк**. Комбинат мутахассислари ва ишчилари техника бугунги кун вазифаларини бажаришни таъминлабгина қолмай, истиқболда ҳам потенциал имкониятларга эга бўлишини кўзда тутган ҳолда янгиликларни жорий этиш устида муттасил ишламоқдалар. Аммо юқори самара берадиган белгиланган кўпчилик тадбирлар корхонага

(**Давоми иккинчи бетда**).

ЭКОНОМИКАНИ ИНТЕНСИВЛАШ ЙЎЛИДАН

(Давоми. Боши биринчи бетда).

таалluқли бўлмаган сабаблар билан тўла ҳажмда ва зарур муддатларда амалга оширилмай қолмоқда. Кўпинча бизнинг оёқ-қўлимиз ҳар хил инструкциялар, қоидалар билан боғлаб қўйилади. Бизнингча, булар молиявий ва моддий маблағларни сарфлашда қаттиқ тартибни яратаётгандек бўлиб кўринса ҳам, амалда шу маблағлардан самарали фойдаланишга тўсқинлик қилмоқда.

Мамлакатимизда фан-техника тараққиётининг энг муҳим йўналишларида ёриб ўтиш имконини таъминловчи қудратли илмий ва илмий техникавий потенциал яратилган, деди Украина ССР Фанлар академиясининг президенти академик **Б. Е. Патон.** Аммо бугунги кунда масала шу таҳлитда қўйилмоқдаки, ушбу потенциал меҳнат унумдорлигини кўп марта оширишимизни, барча ресурслардан кўплаб тежам олишимизни, маҳсулотнинг техникавий даражаси ва сифатини яхшилашни таъминласин.

Нотиқ фан-техника тараққиёти негизида экономиканинг турли тармоқларини мутаносиб ҳолда ривожлантириш проблемаларига тўхталиб, оз миқдорда материал, энергия, меҳнат сарфлаган ҳамда экологик мувозанатни таъминлаган ҳолда олий техникавий даражадаги ва сифатдаги маҳсулот ишлаб чиқаришни кўзда тутувчи янги технологик схемаларни ишлаб чиқиш зарурлиги ҳақида гапирди. Афсуски, бу занжирдан айрим бўғинлар кўпинча ажратиб олинмоқда, мана шуларга асосий эътибор қаратилиб, бошқалари унутиб юборилмоқда. Бунинг оқибатида биз зарур самарани ололмаяпмиз.

Ғарбий Сибирь 2000 йилгача ҳам, ундан кейинги олис истиқболда ҳам мамлакатни нефть ва газ билан таъминлашда асосий роль ўйнайди, деди «Главтюменгеология» бошлиғи **Ф. К. Салманов.** Бу запасларни ўстириш суръатларини сақлаб қолиш ҳамда уни қазиб олиш даражасини муттасил ўстиришни таъминлаш учун конларни чуқур қазиш ҳажмларини кескин ошириш талаб этилади. Бироқ бугунги кунда чуқур пармалашда қўлланилаётган техника ва технологиянинг имкониятларидан амалда фойдаланиб бўлинди. Энди принципиал жиҳатдан янги ечимлар керак. Тармоқни янада интенсивлаш учун уни замонавий фан ва техника ютуқлари асосида қайта қуроллантириш зарур.

Мамлакатимизнинг олий мактаби фахрланса арзигулик нарсалар бор, деб таъкидлади Д. И. Менделеев номли Москва химия-технология институтининг ректори **Г. А. Ягодин.** Бизда олий таълимнинг, шу жумладан инженерлик олий таълимининг ривожланган системаси яратилган. Мамлакатимизни тиклаш ва ривожлантиришда инженерларнинг ҳиссаси жуда катта. Шу билан бирга, фан-техника революциясини тараққий эттириш йўлларини муҳокама қилар эканмиз, биз ишимиздан ғоят қониқмаслик туйғусини ҳис этмоқдамиз. Бизда инженер кадрлар тайёрлаш ва улардан фойдаланишда жиддий камчиликлар мавжуд.

Техника тараққиёти инженерлар тайёрлаш олдига қаттиқ талаблар қўймоқда. Бу эса таълим бериш мазмуни, методлари ва мақсадини қайта кўриб чиқиш зарурлигини тақозо этмоқда. Бизнинг институтимизда ҳамда бошқа бир қанча олий ўқув юртларида таълим беришнинг якунловчи босқичида кафедраларнинг филиаллари деб аталмиш бевосита корхоналарда инженерлар тайёрлаш соҳасида тажриба тўпланди. Бундай мутахассислар амалий ишга жуда яхши тайёргарлик кўришган. Бу ижобий тажрибага кенг қамровли тус бериш вақти етди.

Совет олимлари, конструкторлари, ишчилари яратган АН-124 транспорт самолёти 150 тонна вазнли ногабарит юкни узоқ масофага ташишга қодирдир. Бу самолёт куни кеча Парижда ўтказилган авиакосмик кўргазмада жаҳондаги энг йирик самолёт сифатидагина эмас, балки конструкцияси жиҳатидан мукаммал, энг тежамли самолёт, деб ҳам тан олинди, деди авиация саноати министри **И. С. Силаев.**

Нотиқ электрониканинг авиация техникаси учун муҳим аҳамиятини таъкидлаб, тармоқ меҳнатчилари бу йўналишни ҳамиша диққат марказида тутишлари лозимлигини уқтирди. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш программасини амалга ошириш, деб сўзини давом эттирди нотиқ, жумладан, ўн иккинчи беш йилликда парвоз қила бошлайдиган янги пассажир самолётларида ёнилғини икки баравар тежашни таъминлайди. Ҳозир ишлаб чиқарилаётган машиналарга нисбатан ресурси ва пухталигини бир ярим баравар оширади. Бу самолётлар келгусида чет элларда яратилиши мўлжалланаётган шундай машиналардан асло қолишмайди.

М. С. Горбачев якунловчи нутқ сўзлади.

Шу билан кенгаш ўз ишини тамомлади.

(ТАСС).

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик

«КПСС XXVII съездини меҳнатда катта муваффақиятлар билан кутиб оламиз!» — ана шундай шиор остида меҳнат қилаётган Орджоникидзе районидаги «Коммунизм» колхози чорвадорлари якунловчи йилда аҳолини сифатли гўшт ва сут маҳсулотлари билан таъминлаш йўлида қизғин иш олиб бормоқдалар. Шу кунларда республикамиз илғорлари ташаббусига қўшилган колхоз сут соғувчилари ҳам ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Бунда хўжаликнинг илғор сут соғувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Мактуба Салимова етакчилик қилаётир. У бу йил ўз боқимидаги 25 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 4400 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олиб, йиллик топшириқни ошириб бажармоқчи.

Суратда: сут соғувчи М. Салимова.

А. Усмонов фотоси (ЎзТАГ).

Сўз — ташаббус издошларига

ДАЪВАТГА ЖАВОБАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан ташаббуси маъқулланган ватанпарварлар мурожаати шу кунларда барча ишлаб чиқариш коллективларида қизғин муҳокамадан ўтиб, кенг қўллаб-қувватланаётир.

Ташаббусга хўжалик ҳисобидаги автотранспорт корхонамиз коллективи ҳам якдил қўшилди. Шу йилнинг ўтган ойларида сув қурилиши объектларига 1,5 миллион тоннадан кўпроқ юклар ташиб бердик. План ошириб адо этилди.

Беш ой ичида автомобиллардан фойдаланиш коэффициенти нормадагидан анча кўпайди. Масалан, «КрАЗ 255» автомобили ҳайдовчиси Жўравой Раҳматов шу йилнинг охирги ойлари ҳисобига меҳнат қилмоқда. Шофер Иван Курин ўзи бошқараётган машина билан капитал ремонтсиз бир миллион километрдан зиёд йўл юрди. Коммунистик меҳнат зарбдори — Яков Колгонов эса бундан ҳам яхши натижага эришди: 7 тонна юк кўтаришга мўлжалланган «КамАЗ» машинасига икки прицеп улаб, ҳар бир рейсда 21 тоннадан юк ташиш ташаббусини бошлади.

Автомобилчиларимиз Қоракўл районидаги Ёмонжар насос станцияси, Аму — Бухоро машина каналининг иккинчи навбати ҳамда бошқа ирригация иншоотларига қурилиш материаллари етказиб беришаётир. Шунингдек, транспортчилар реконструкция йўли билан корхонамизни қайта қуриш ва кенгайтириш ишларида ҳам фаол қатнашмоқдалар.

Кейинги пайтларда янги технология асосида машиналарни ремонт қилиш цехлари, гараж, ишчилар ошхонаси, дам олиш хонаси, магазинлар ҳашар йўли билан барпо этилди. Корхонамизнинг Вобкент, Ромитан, Қоракўл, Свердлов районларидаги автоколонналарида кўплаб янги қурилишлар ва ободончилик ишлари бажарилди. Энг муҳими, коллективда қўнимсизлик камайди.

Ташаббускорлар мурожаатидан руҳланиб, бундан буён ҳам юксак меҳнат маромини давом эттирамиз. Автомобилчиларимиз машина паркидан фойдаланиш коэффициентини ҳозиргига нисбатан қарийб 10 процент оширишга қарор қилишган.

З. БАФОЕВ,
Бухородаги 11-автотранспорт корхонаси кран машинисти, Коммунистик меҳнат зарбдори.

ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

Ҳиндистон Республикаси Бош министри Ражив Гандининг 1985 йил 21—26 май кунлари СССРга қилган визити тўғрисидаги ҳужжатлар ва материаллар тўплами босмадан чиқди. Унда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев билан Р. Ганди нутқлари, музокаралар ва Совет — Ҳиндистон ҳужжатларини имзолаш ҳақидаги ҳисоботлар, бошқа материаллар эълон қилинган.

Китобчани Сиёсий адабиёт нашриёти чиқарди.

(ТАСС).

Партия турмуши: коммунистлар фаолиятининг муҳим жабҳаси

ФАН ЮТУҚЛАРИГА — КЕНГ ЙЎЛ

Усиш, юксалиш суръатлари илдамлашиб бормоқда. Ҳозирги босқичнинг кўламли, мураккаб вазифаларини фан-техника тараққиётини жадаллаштириш негизидагина муваффақиятли ҳал этиш мумкин.

Бошқа тармоқларда бўлганидек, қишлоқ хўжалигида ҳам бутун ишни илмий асосда ташкил қилиш, илғор технологияни жорий этиш ҳал қилувчи аҳамиятга эга. Деҳқончиликда ва чорвачиликда эндиликда эскирган методлар билан кўзланган мақсадга эришиш қийин. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишланган кенгашда қилган докладида олға сурилган вазифалар асосида янгича, ижодий ишлаш, фан ютуқлари ва прогрессив усулларни ишлаб чиқаришга омилкорлик билан татбиқ этиш лозим.

КПСС Марказий Комитети 1984 йил октябрь Пленуми қарорлари асосида ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, экин майдонларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш соҳасидаги вазифалар район партия комитети пленумида муҳокама қилинди. Масалани тайёрлаш вақтида ҳақиқий аҳволни синчиклаб ўрганиш ва чуқурроқ таҳлил қилишга эътибор берилди. Бу ишга район агросаноат бирлашмаси мутахассислари, сув хўжалиги инженер-техник ходимлари, область гидрогеология, мелиорация экспедицияси вакиллари жалб этилди.

Белгиланган тадбирлар конкрет ва реал: район бўйича олти минг гектар ер мелиорация қилинади, янгидан 65 километр узунликда дренаж, Шовот канали ва бошқа суғориш магистраллари қирғоғи бўйлаб 35 километр коллекторлар қазилади. Давдон коллектори реконструкция қилинади. Каналларни бетонлаштириш, замонавий инженерлик гидротехника иншоотлар қуриш, 120 километр узунликда магистрал ва хўжаликлараро коллекторлар барпо қилиш, ички зовурларни тозалаш ва чуқурлаштириш ишлари амалга оширилади.

Қабул қилинган қарор ва тадбирлар ижросини текшириш, топширилган иш учун кадрлардан масъулият талаб этиш пухта йўлга қўйилди. Райком бюроси, район ижроия комитети ва агросаноат бирлашмаси Совети мажлисларида бу масалалар муҳокама қилиниб, белгиланган режаларни ким қандай бажараётганлиги мунтазам назорат қилиб борилаётир.

Катта мақсад йўлида дастлабки қадам қўйилди. Суғориладиган ерларнинг тупроқ намунаси олиниб, унинг таркиби, шўрланиш даражаси ўрганилди, махсус карталар тузилди. Кучли даражада шўрланган 1800 гектар экин майдонини биринчи навбатда мелиорациялаш лозим, деб топилди. Шўрланиш даражаси ўртача бўлган 9240 гектар ерда сизот сувни пасайтириш учун қўшимча коллектор ва зовурлар қуришга киришилди. Натижада бу майдонларда ер ости суви пасайди, ғўза кўчатлари сони бут ва соғлом бўлиши таъминланди. Бошланган ишни поёнига етказиш, мелиорация программасини изчил амалга ошириш бундан кейин ҳам диққат-эътиборимизда бўлади.

Район партия комитети фан ютуқларини деҳқончиликка жорий этиш борасидаги ибратли ташаббусларни қўллаб-қувватлаяпти. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ўсимликлар экспериментал биологияси институти олимлари хулосаси, республика Фанлар академияси академиги М. Муҳаммаджонов раҳбарлигида олиб борилган тажрибалар ерни чуқур ҳайдашнинг афзаллигини тўла тасдиқлади. Районимиздаги «Ленинград» ва «Партия XIX съезди» колхозларида бу усул синовдан ўтди ва ўзини оқлади. А. Абдуллаев раҳбарлик қилаётган «СССР 60 йиллиги» совхози ер ҳайдашнинг ана шу методига батамом ўтиб, картошка ҳосилдорлигини кескин оширишга эришди. Район партия комитети қишлоқ хўжалик мутахассисларининг ерни чуқур ҳайдаш агротехникасига доир тавсияларини маъқуллаб, илғор тажрибани оммалаштириш юзасидан қарор қабул этди. Бу прогрессив усулни қўлланишда коммунистлар етакчилик қилаётган бригадалар байроқдор бўлдилар. «Ленинград» колхози пахтачиликда, «СССР 60 йиллиги» совхози картошка етиштиришда эришган пировард натижалар илғор агротехника усули мўл ҳосил омили эканлигини исботлаб берди.

Хўш, бу усулнинг афзаллиги нимада? Ҳар гектар ҳисобига 20—30 тонна гўнг солиниб, 50—60 сантиметр чуқурликда ҳайдалса, сув тупроққа тез сингиб, шўр сифатли ювилади. Чуқур ҳайдаш бегона ўтнинг камайишига, тупроқнинг майин, донадор бўлишига ва фойдали микроорганизмларнинг кўпайишига ёрдам беради.

Агробиология фани соҳасидаги яна бир янгиликни районимиз хўжаликларида уч йилдан буён қўлланиб, унинг истиқболига қатъий ишонч ҳосил қилдик. Гап чигитни хлорелла суспензиясида ивитиб экиш устида бормоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Микробиология институти олимлари бу соҳада бизга бебаҳо ёрдам кўрсатаётганлигини таъкидлаб ўтишимиз керак.

Дастлаб 1982 йилда икки минг гектар майдонга чигит хлорелла суспензиясида ивитиб экилди. Уруғ заҳарли химикат билан ишланган чигитга нисбатан 3-4 кун илгари униб чиқди. Ғўза кўм-кўк, соғлом ўса бошлади. Бундай усулда экиш 1983 йилда беш минг, ўтган йили саккиз минг гектар майдонда амалга оширилди. Натижа чакки бўлмади: ғўзанинг ривожланиши ва ҳосилнинг пишиб етилиши анча тезлашди. Ғўза 2-4 та чин барг чиқарганида ва шоналаш даврида хлорелла суспензиясини ПГС-4 ва ОВХ-14 аппаратлари ёрдамида пуркаш тупроқ юзасида сув ўтларини кўпайтириб, ўсимликка дармон бағишлайди, тупроқ юмшоқ тортади. Хлорелла тупроқда микроорганизмларнинг кўпайишига, ўсимликнинг минерал ўғитларни ўзлаштириш коэффициенти юқори бўлишига ёрдам беради. Қатор хўжаликлар хлорелла суспензиясидан самарали фойдаланмоқдалар. «Москва», «Ленинград» ва «Партия XIX съезди» колхозларида мана шу «яшил мўъжиза» пахтадан юқори ҳосил олишда жуда муҳим роль ўйнаяпти. Демак, синовдан ўтган бу янгиликка кенг йўл очиш ва уни жорий этишда собитқадамлик кўрсатиш лозим.

Фан ютуқларини, прогрессив усулларни жорий этиш масаласини партиявий назорат остига олиш райком ва бошланғич партия ташкилотлари фаолиятининг муҳим қирраси. Ҳамма янги нарсаларнинг ташаббускори бўлиб чиқиш партия аъзосининг вазифаси эканлиги КПСС Уставида аниқ кўрсатиб берилган. Шу боисдан ҳам фан-техника янгиликларини ишлаб чиқаришга жорий этишда коммунистларнинг активлигини оширишга интилмоқдамиз. Лекин бу соҳадаги ишларимиз ҳозирги куннинг юксак талаблари даражасида эмас. Етилган масалалар, ҳал этилмаган муаммолар бор.

Пахта монокультурага айланганлиги, тупроқнинг унумдорлиги пасайиб кетганлиги, вилт касаллиги кенг тарқалганлиги пахта-беда алмашлаб экишни илмий асосда изчиллик ва қатъият билан жорий этишни талаб этмоқда. Совет ҳукуматининг 1920 йил 2 ноябрида В. И. Ленин имзо чеккан қароридаги: «Пахта етиштириладиган барча хўжаликларда алмашлаб экишни мажбурий тарзда жорий этиш лозим» деган кўрсатмани бажариш — бугуннинг энг муҳим вазифасидир.

Экин зараркунандаларига қарши курашнинг биологик методига ўтишни охирига етказиш, ерларни текислаш ва яхлитлаштириш, пахта теримини механизациялаш, бригада пудрати усулини жорий қилиш борасида ҳам кўп иш қилишимиз даркор. Кадрларнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш, агрономлар, инженерлар, зоотехниклар, экономистлар, ветеринария врачлари, барча мутахассисларни фан-техника тараққиётининг чинакам жонкуярлари қилиб тарбиялаш йўли билангина ҳозирги даврдаги вазифаларнинг уддасидан чиқиш мумкин. Районда «Фан ютуқлари — қишлоқ хўжалигига» деган мавзуда ўтказилган семинарда мутахассисларнинг роли тўғрисида асосли, ошкора гап борди. Фикр олишув пайтида ғўзанинг касалликларга чидамли, эртапишар, машина терими боп, толаси сифатли навларини яратиш селекциячи олимларнинг бурчи эканлиги ҳаққоний айтиб ўтилди.

Қишлоқ хўжалигида фан ютуқлари ва техника тараққиётини жорий этишда халқ депутатлари Советлари, агросаноат бирлашмалари амалга оширадиган ишларнинг миқёси кенг, аҳамияти каттадир. Бу ташкилотлар функциясини партия ташкилоти зиммага ола олмайди, албатта. Ҳар бир ташкилот ва ходим ўз участкаси учун масъул. Биз кадрлар билан ишлашда уларнинг конкрет соҳа учун, қарорлар ижроси учун масъулиятини оширишга жиддий эътибор бераётирмиз, раҳбарлардан, коммунистлардан ўз бурчларини ҳалол, виждонан адо этишни, партия қарорларини оғишмай бажаришни талаб қилмоқдамиз. Улар бу йўлда КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель Пленуми қарорлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XX пленуми йўл-йўриқлари асосида бу йилги юксак марраларни эгаллаш, беш йилликни муваффақиятли якунлаш, КПСС XXVII съездига ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездига муносиб совға тайёрлаш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Фан-техника тараққиёти дадил одимлар билан олға томон боришда районимиз меҳнат аҳли учун қудратли қанот бўлади.

Р. ТОҲИРОВ,
Шовот район партия комитетининг биринчи секретари.

ЎЗБЕКИСТОНДА ГФР КУНЛАРИ

МАРОҚЛИ УЧРАШУВЛАР

Ўзбекистон билан ГФР ўртасидаги маданий ва иқтисодий алоқалар йил сайин мустаҳкамланмоқда. Хусусан, тошга ишлов бериш комбинатида ГФРдан келтирилган дастгоҳлар яхши самара бермоқда. Ёки Самарқанд, Шаҳрисабз, Фарғона ва Янгийўл консерва заводларида «Вестфаль» фирмасининг сепараторлари соатига 3 минг литрга яқин мева шарбати ишлаб чиқаришда қўл келмоқда. Маданий алоқалар ҳам мустаҳкамланиб боряпти. Ўзбекистонлик санъаткорлар Ғарбий Германия шаҳарларида сафар гастролларини муваффақиятли ўтказишаётган бўлса, республикамиз пойтахтида ГФР музикачиларини мухлислар самимий қаршиламоқдалар.

Шу кунларда Ғарбий Германиянинг Қуйи Саксония ўлкасидан келган меҳмонлар республикамиз пойтахти ҳамда Бухоро ва Самарқанд шаҳарларининг диққатга сазовор жойлари, маданият ўчоқлари билан танишмоқдалар. Колхоз-совхозларда, ишлаб чиқариш корхоналарида бўлиб, деҳқонлар ва ишчиларнинг бунёдкорлик меҳнати билан яқиндан танишмоқдалар. Жумладан, Бухоронинг қадимий меъморчилик обидалари ва замонавий бинолари меҳмонларда яхши таассурот қолдирди. Ибн Сино номидаги маданият саройида ГФР плакатлари кўргазмаси очилди. Тошкентда Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида эса қишлоқ хўжалик ва саноатнинг кўпгина соҳаларида эришилаётган ютуқларимиз меҳмонлар эътиборини жалб этди. Шунингдек «Ўзбексельмаш» заводи ва Чирчиқ шаҳридаги учрашувлар ҳам самимий вазиятда ўтди.

Ҳ. НОСИРОВ.

Суратда: «Ўзбексельмаш» заводида меҳмонлар ишлаб чиқариш жараёнини кўздан кечирмоқдалар.

В. Молгачев фотоси.

«КОСМОС-1658» ПАРВОЗДА

1985 йил 11 июнь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-1658» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган.

Аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Координация-ҳисоблаш маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидаги район республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди:

Деҳқонобод райони — район партия комитетининг секретари Т. Холтўраев, район ижроия комитетининг раиси А. Тожиев, район комсомол комитетининг секретари М. Ж. Мўминов, катта агроном Ю. Норқулов.

ТАСС баёноти

ТАСС қуйидагиларни билдиришга вакил қилинган:

АҚШ президенти Рейган 10 июнда АҚШнинг стратегик қуролларни чеклаш соҳасида амалдаги шартномалар ва битимлар хусусидаги сиёсати ҳақида баёнот берди. АҚШ маъмурияти ядро қуроллари билан қуролланиш пойгасини чекловчи шартномалар системасини бузиш ишини бундан буён ҳам давом эттиришга қарор бериб, Совет—Америка СҚЧ—2 Шартномасини кўпоришга киришганлигини президентнинг гаплари очиқ-равшан тасдиқлаб турибди.

Кейинги вақтларда Америка раҳбарлари шу шартнома қўйган чеклашларни қандай қилиб тугатиш вариантларини зўр бериб ишлаб чиққанлиги маълум. Бунда СҚЧ-2 Шартномасининг қоидаларига бундан буён Америка томонининг риоя этиш варианти бутунлай улоқтириб ташланди. Бу вариант маъмуриятнинг ҳарбий стратегик режаларига асло мос бўлмай қолди. Айни вақтда, Қўшма Штатларнинг ўзидаги, Американинг иттифоқчилари орасидаги ва умуман дунёдаги мавжуд кайфиятни эътиборга олиб, ўз мажбуриятларидан бевосита ва ошкора воз кечишни қалтис иш, деб билдилар. Мана шу мулоҳаза билан Оқ уй қабул этган қарорнинг ҳақиқий маъносини хиралаштирадиган формула қидириб кўрилди.

Натижада шартномадан аста-секин четга чиқиш, унда кўзда тутилган чеклашларни бирин-кетин итқитиб ташлаш йўлига ўтилди. Шартноманинг ҳаётий муҳим қоидалари стратегик қуролларни яратиш ва кўпайтириш юзасидан режалаштириб қўйилган программалари учун тўсиқ бўлиб қолган ҳамони уларни йўққа чиқаришга шайланиб турибдилар.

Бундан ташқари, шартномага риоя қилишдан чекинишнинг ўзидан мазкур программаларни жадал амалга ошириш учун баҳона сифатида фойдаланилмоқда. Президент Пентагонга «Қўшма Штатларнинг стратегик кучларини модернизациялаш программасини кенгайтириш»ни буюрганини очиқдан очиқ айтди.

Шартномани бузиш йўлидан тобора илгарилаб бораётган АҚШ маъмурияти ўзи аллақачон ишлаб чиққан усулни ишга солмоқда — иккинчи томонга сохталиги очиқ-ойдин кўриниб турган айбларни яна тўнкай бошлади.

Масалан, Совет Иттифоқида қитъалараро баллистик ракетанинг иккинчи янги типи— СС-25 ракетаси пайдо бўлди, деб даъво қилмоқдалар. Совет стратегик ракетасининг ҳеч қандай иккинчи янги типи йўқлиги президентга яхши маълум бўлишига қарамай, шу гапни айтмоқдалар. СҚЧ-2 Шартномасига қатъий мувофиқ равишда модернизациялаштирилаётган эски СС-13 ракетасини мана шундай ракета деб кўрсатмоқдалар. АҚШнинг шартноманинг энг муҳим қоидаларидан бирини бузиш «ҳуқуқи»ни писанда қилиш ва «МХ» ракетаси билан бир қаторда яна бир «Мижитмен» стратегик ракетасини яратиш учун мана шу совет ракетаси рўкач қилинмоқда Бу ўриндаги сохтакорлик шунинг ўзидан ҳам кўриниб турибдики, Вашингтон «Мижитмен» ракетасини яратиш тўғрисидаги қарорни СС-25 ракетаси хусусидаги уйдирмалар ишга солинишидан анча аввал қабул этган ва эълон ҳам қилинган эди. Шартномани олдиндан режалаштириб қўйиб бузишни мана шундай сохтакорлик орқали вақт ўтиб кетганидан кейин оқлашга уринмоқдалар.

Президент Рейганнинг СҚЧ—2 Шартномасидан чекиниш тўғрисидаги бу қароригача Қўшма Штатлар қурол-яроғларни чеклаш соҳасидаги халқаро битимлар ва аҳдномаларни кўп марталаб қўпол равишда бузиб келди. Гапни айни Америка томони СҚЧ—2 Шартномасини ратификация қилишдан бош тортганлигидан бошламоқ керак. Айни АҚШ Шартноманинг таркибий қисми бўлган протоколни умуман четга суриб қўйди. Протоколга биноан катта олисликка учириладиган қанотли ракеталар тақиқланмаган тақдирда ҳам чеклаб қўйилиши лозимлигини эслатиш ўринлидир. Шу тариқа қурол-яроғларни чеклаш ва қисқартириш жараёнига қаттиқ зарба урилди. Натижада стратегик қуролларнинг янги класси пайдо бўлиб, ҳозирги кунда уларнинг сони минглаб ҳисобланади.

Стратегик балансни бузиш, АҚШнинг ҳарбий устунлигига эришиш мақсадида Ғарбий Европада Американинг янги ўртача олислик ядро ракеталарини жойлаштириш ҳақида қабул қилинган қарор СҚЧ—2 Шартномасига очиқдан-очиқ ҳилоф иш бўлди. «Самовий урушлар» программаси ҳам шу мақсадга қаратилган, бу программа ҳужумкор стратегик қуроллар —зарбдор космик воситаларни кўпайтириш билан айни бир вақтда ракетадан мудофаа системаси, деб аталган кенг кўламли системани вужудга келтиришни кўзда тутади.

Президент СҚЧ—2 Шартномасига нисбатан ўз маъмурияти позициясини эълон қилиб, Вашингтон ўзининг бузғунчилик ишига мутлақо чек қўймайди, у бу йўлдан янада илгарилаб бораверишимконятини ўзи учун очиқ қолдиради, деб огоҳлантирмоқда. Чунончи, президент АҚШ Ҳарбий-Денгиз Кучлари ихтиёрига навбатдаги замонавий «Трайдент» ядро сув ости кемаси топширилиши биланоқ битта «Посейдон» сув ости кемасини жанговар составдан чиқариб юбормоқчи эканлиги ҳақида гапирганида, бир йўла кўрилган бу тадбир келгусида ҳам мана шундай қилаверишини билдирмайди, деб таъкидлайди. Умуман «Посейдон» сув ости кемасига тааллуқли қарор Қўшма Штатларнинг стратегик қуролларни чеклаш соҳасида иккала томоннинг куч-ғайратлари билан қилинган ижобий ишларни кўпориб келаётганлигини тасвирловчи умумий манзарани ўзгартирмайди.

СҚЧ—2 Шартномаси хусусида Оқ уй тутган позиция қандай оқибатларга олиб келишини Вашингтондагилар равшан тушуниб олишлари керак. Америка томонининг қайси мажбуриятларга риоя қилиш ва қайсиларига риоя қилмасликни ўзбошимчалик билан белгилашига йўл қўйиб берилади, деб ўзларини-ўзлари алдамасинлар. Иккинчи томон ҳам АҚШнинг йўлига мослашиб бораверади, деб умид қилиш— хатарли янглишишдир.

Совет Иттифоқи буларнинг ҳаммасидан ўз хавфсизлиги, ўз иттифоқчиларининг хавфсизлиги манфаатлари тақозо этадиган тегишли хулосаларни чиқариб олади.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

МУҲИМ ВАЗИФА

Ўрим-йиғим техникасини қисқа муддатда созлаб, бошоқли, дон ва озуқа экинларини ўз вақтида йиғиштириб олишга эришайлик

Республика механизаторлари беданинг биринчи ўримини муваффақиятли якунлаб, экилган ўтлар ва дон экинларини ўриб-йиғиб олишга киришдилар. Ўрим-йиғим ишларининг суръат ва сифати дон, озуқа экинлари ўрадиган комбайнларнинг ишга қай даражада тайёрланганлигига кўп жиҳатдан боғлиқ. Кўплаб районлар ва хўжаликларда ўрим-йиғимда ишлатиладиган барча техника воситалари машина-трактор паркларидан чиқарилишидан аввал синчиклаб текширилиб, синаб кўрилмоқда ва махсус комиссия томонидан қабул қилиб олинмоқда.

Сурхондарё, Андижон, Қашқадарё ва Навоий областларида ўрим-йиғим техникаси муддатидан олдин ва сифатли ҳозирлаб қўйилди. Ленин йўли, Москва, Ғузор, Чироқчи, Нурота, Зомин, Қамаши, Ғаллаорол, Қўшработ, Ховос районларида ўрим-йиғим техникаси ремонти ўз вақтида тугалланди.

Республика областларида ўрим-йиғимда ишлатиладиган техника воситаларининг 1 июнга қадар шайлиги қуйидагича (мавжуд техникага нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Дон ўрадиган комбайнлар (шоли ўрадиганларидан ташқари)	Дон тозаловчи машиналар	Қаторли ва валкали жаткалар	Силос ва озуқа экинлари ўрадиган комбайнлар	Маккажўхори ўрадиган комбайнлар
ҚҚАССР	86,5	36,4	53,5	67,0	68,6
Андижон	98,4	96,9	100,0	93,8	84,5
Бухоро	74,4	100,0	86,7	80,0	71,6
Жиззах	82,6	86,4	93,2	83,1	59,4
Қашқадарё	96,5	92,1	90,4	75,8	75,6
Навоий	96,9	87,1	90,0	100,0	87,3
Наманган	93,3	75,5	91,4	90,0	81,9
Самарқанд	80,8	88,6	69,0	71,5	49,8
Сурхондарё	97,6	100,0	83,5	89,6	87,0
Сирдарё	71,2	71,1	80,8	80,2	67,5
Тошкент	84,9	89,1	87,5	76,6	66,0
Фарғона	84,6	87,0	84,0	72,4	68,1
Хоразм	73,7	95,2	64,5	74,6	77,3
Республика бўйича:	88,4	76,1	62,4	78,8	70,5

Шу билан бир қаторда Самарқанд, Бухоро ва Тошкент областларининг қатор районларида дон ўрадиган комбайнларнинг шайлиги 43-75 процентни ташкил этади.

Ромитан районида бу кўрсаткич 57,1 процентни, Ғиждувон районида 63,2, Жомбой районида 43,2, Пастдарғом районида 64,7, Иштихон районида 67,2, Оқдарё районида 62,1, Ғалаба районида 52,7, Бекобод районида 63,3, Оққўрғон районида 70,4, Бувайда районида 61,9, Жиззах районида 41,0 Зарбдор районида 68,4, Боёвут районида 55,9, Ворошилов районида 67,0 процентни, силос ва озуқа экинлари ўрадиган комбайнларнинг тайёрлиги Кегайли районида 48,3, Қораўзак районида 47,6, Пайариқ районида 55,6, Бўка районида 63,6, Риштон районида 59,0, Боғот районида 55,3 процентни, маккажўхори ўрадиган комбайнлар ремонти Чимбой районида 44,1, Ромитан районида 47,6, Жиззах районида 37,2, Оқдарё районида 30,8, Ургут районида 33,3, Боёвут районида 33,3, Бекобод районида 45,7 ва Ўзбекистон районида 46,8 процентни ташкил этади.

Ғалла ўрадиган комбайнларни далаларга олиб чиқиб, ишга солиш суръати ҳамон пастлигича қолмоқда. Масалан, Қашқадарё областида 5 июнгача мавжуд 1462 комбайннинг 110, Андижон областида 248 комбайннинг 45, Бухоро областида 265 комбайннинг 4, Сирдарё областида 257 та комбайннинг 60, Наманган областида 208 комбайннинг 13 таси ишлатилди. Наманган областида комбайнларнинг иш унуми жуда паст. Бу ерда ҳар бир комбайн ёрдамида атиги 1,5 гектар ердаги дон ўриб олинган. Бу кўрсаткич Андижон областида 2,6 гектарни, Сирдарё областида 3,8 гектарни ташкил этмоқда.

Ўрим-йиғим даврида ишни бошқарувчи ва мувофиқлаштирувчи штаблар иш фаолиятини аниқ ташкил этиш лозим. Ғалла ва озуқа экинлари ўриш топшириқларининг бажарилиши, ғалла ва озуқа ўрадиган комбайнлар ва дон тозалайдиган машиналар иши устидан доимий назорат ўрнатиш, ёнилғи-мойлаш материалларининг қўшимча запасини яратиш керак.

ҒЎЗА КУНДА БИР ЯШНАЯПТИ

● Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг Рустам Раҳмонов бригадаси пайкалларидаги ғўзалар кунда бир яшнаяпти. Бу ерда ҳамма майдондаги экинлар икки марта комплекс парваришдан чиқди.

Ғўзани культивация қилиш вақтида тупроққа майдаланган гўнг солинган эди. Натижада ғўза тез амал олиб, жадал ривожланмоқда.

Р. Раҳмонов бригадаси 220 гектар майдонда деҳқончилик қилади. Ишнинг коллектив пудрат асосида ташкил этилганлиги туфайли ҳамма жараёнлар вақтида, сифатли ўтказилмоқда. Натижада ғўзалар гуллай бошлади. Ғўза пайкалларида бирорта ҳам бегона ўт йўқ.

ИШ ҚИЗҒИН

Ленин йўли районидаги Охунбобоев номли совхоз далаларида ҳадемай ғўзалар гуллай бошлайди. Шунинг учун ҳам парвариш суръатини бўшаштирмай, ниҳолларни азотли ва органик ўғит билан сифатли озиқлантириш, қондириб суғориш лозим. Буни яхши англаган хўжаликнинг Шайдулло Ҳазратов бошлиқ пахтачилик бригадаси азаматлари якунловчи йилда ҳар гектар ердан 50 центнердан «оқ олтин» ундириб, йиллик план-топшириқларини ортиғи билан адо этишмоқчи.

Суратда: 1. Пахтачилик бригадаси бошлиғи, илғор механизатор Шайдулло Ҳазратов. 2. Мазкур бригадага қарашли майдонда ғўзаларга учинчи ишлов берилаётган пайт.

И. Хўжаев фотолари (ЎзТАГ).

ДАЛАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ПАРВАРИШ СИФАТЛИ БОРМОҚДА

Андижон районидаги Карл Маркс номли совхоз миришкорлари якунловчи йилда 2500 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилишган. Шу кунларда Сожидахон Каримова, Исроилжон Исмоилов, Мамажон Маткаримов ва Маҳкамжон Расуловлар бошлиқ бригадаларда ғўза қатор ораларига ишлов бериш қизғин бормоқда. Барқ уриб ўсаётган ниҳолларни оби-тобида суғориш, органик ва минерал ўғитлар билан озиқлантириш сифатига алоҳида эътибор берилаётир.

—Ҳосилдорликни ошириш йўлида барча резерв ва имкониятлар ишга солинмоқда,— дейди совхоз партия комитетининг секретари Юсуфохун Йўлдошев. — Шу мақсадда бригадалар, бўлимлараро социалистик мусобақа таъсирчанлигини ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун белгиланган чора-тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Д. ЎРИНБОЕВА.

ПЕШҚАДАМЛАР

Оқдарё районидаги Карл Маркс номли колхознинг Урол Маликов бошлиқ бригадаси пахтакорлари дала ишларини юксак суръат билан сифатли олиб боришаётир. Ҳар бир туп ниҳол деҳқон меҳри, қалб қўри билан парваришланмоқда. Ҳар гектар ерга 100 килограммдан азотли ва нормадаги маҳаллий ўғит солинмоқда. Дала ишларида Шоира Мўминова, Озода Номозова, Гулзода Алиева, Очил Алиев ва Ҳамза Қўчқоровлар пешқадам. Зарбдор ўн кунликларда қатнашаётган пахтакорлар якунловчи йилда гектаридан 45 центнердан ҳосил кўтаришни кўзлашмоқда.

Ж. МАЖИДОВ.

АҲДГА ЯРАША

КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди шарафига 70 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил олмоқчимиз. Бригадамиз аъзолари шу кунларда ғўза қатор ораларига ишлов беришни авж олдирдилар. Ҳозир ҳар гектар ерда 130 минг туп ниҳол ўстириб, парваришлаяпмиз. Иккинчи комплекс ишлов беришни тугалладик. Механизаторлардан Каримжон Раҳмонов, Тўра Жўраев, колхозчилардан Насиба Нарзиева, Шоира Шарипова, Зулфия Нурова ва Раҳима Саидовалар кунлик нормани 1,5-2 ҳисса қилиб бажариб, бошқаларга ибрат бўлишмоқда.

Колхозчиларнинг меҳнат ва маданий дам олиш шароитлари намунали йўлга қўйилган. Якунловчи йилда қирқ центнерчилик ҳаракатида актив қатнашиб, кузда районимизнинг 43 минг тонналик «оқ олтин»ига муносиб улуш қўшишга аҳд қилганмиз.

Ж. ШАРИПОВ,
Пешку районидаги Охунбобоев номли колхоз бригада бошлиғи.

* * *

Шунингдек, редакциямиз Р. Неъматов (Навоий), П. Эргашев (Кегайли), Қ. Турсунов ва Г. Кенжаева (Фарғона), Р. Иминов, Д. Мўминов (Андижон), О. Ахметов (Сирдарё), И. Нишонов, О. Турсунов, А. Саидаҳмедов, П. Бухоров, А. Асроров ва К. Маҳмудовлардан (Наманган) ҳам шу кунларда хўжаликларда олиб борилаётган ибратли ишлар ҳақида хат-хабарлар олди.

«Совет Ўзбекистони»га жавоб берадилар

ОШИРИБ ЁЗГАНЛИГИ УЧУН

«Урганч уйсозлик комбинати катта диспетчери Рўзимбой Собиров ташилмаган юкларни ташилди, деб накладнойни расмийлаштирмоқда. Бундай ошириб ёзишга у қачон чек қўяди?» (Урганч шаҳридаги 13-автобаза шофёри Ж. Сапарбоев хатидан).

Ушбу шикоят хат юзасидан УРГАНЧ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда қайд этилишича, унда баён этилган фактлар асосан тасдиқланди. Текшириш натижалари шаҳар халқ контроли комитети мажлисида муҳокама қилинди. Унинг қарорига мувофиқ, қўшиб ёзиш ҳисобига бажарилган юк ташиш ҳажми автобаза планидан чегириб ташланди. Уйсозлик комбинати дирекцияси буйруғи билан катта диспетчер Р. Собиров вазифасидан бўшатилди.

Автобаза ва уйсозлик комбинати раҳбарларига назоратсизликка йўл қўйилганлиги кўрсатиб ўтилди ва уларга бундан буён ана шундай камчиликларга йўл қўймаслик учун таъсирчан чора-тадбирлар ишлаб чиқиш топширилди.

ЭЪТИБОРСИЗЛИК ОҚИБАТИ

«Бизнинг совхозда техникадан, эҳтиёт қисмлардан, ёнилғи-мойлаш материалларидан фойдаланишга етарли эътибор берилмаётир», — дейилади Шофиркон районидаги Ильич номли совхоз ишчиси О. Рўзиев йўллаган мактубда.

— Текширишда баъзи камчилик ва нуқсонларга йўл қўйилганлиги аниқланди, — деб хабар беради ШОФИРКОН РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ. — Текшириш якунлари совхоз партия комитетида муҳокама қилиниб, камчиликларга йўл қўйилишига асосан совхоз директори билан бош инженери сабабчи эканликлари таъкидланди.

Шунингдек, текшириш натижалари район партия комитетининг бюро мажлисида ҳам муҳокама қилинди. Райком бюроси қарорига кўра, Ильич номли совхоз директори Р. Хўжаев қаттиқ огоҳлантирилди, бош инженер Ҳ. Султоновга эса қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

ИШГА СОВУҚҚОНЛИК

«Район коммунал хўжалиги бўлими уй-жойларнинг капитал ремонтига панжа орасидан қараб келаётир. Кўчаларни ободонлаштиришга ҳам совуққонлик билан қаралмоқда». (Қоравулбозор шаҳар Железнодорожная кўчасида яшовчи С. Абдилова хатидан).

Хат юзасидан текшириш ўтказган КОГОН РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда шундай дейилади:

— Хатда кўрсатилган фактлар тасдиқланди. Текшириш якунлари район Совети ижроия комитети мажлисида дахлдор шахслар иштирокида муҳокама этилди. 6- ва 7-уйлардаги ўн бешдан зиёд квартирани учинчи кварталда ремонт қилиш 13-ремонт қурилиш бошқармаси планига киритилди.

Шунингдек, Железнодорожная кўчасини ободонлаштириш ва асфальтлаштириш учун 20 минг сўм пул ажратилди. Бу ишларни Қоравулбозор йўл ремонти участкаси амалга оширади.

Ўз ишига совуққонлик билан қараганлиги учун район коммунал хўжалиги бўлими бошлиғи Ш. Ўтаровга қаттиқ ҳайфсан берилди. Район Совети ижроия комитети белгиланган тадбирларнинг бажарилиши устидан назорат ўрнатди.

НАЗОРАТ БЎШАШГАЧ...

Олтиариқ районидан бир группа газетхонлар редакцияга хат йўллаб, 23-ўрта мактабда таълим-тарбия ишлари бўшаштириб юборилганлиги ва бошқа камчиликларга йўл қўйилаётганлигини маълум қилишган эди.

ОЛТИАРИҚ РАЙОН ХАЛҚ МАОРИФИ БЎЛИМИ хат юзасидан текшириш ўтказиб, кўрилган чора-тадбирлар ҳақида қуйидагиларни маълум қилади:

— Шикоятда кўрсатилган фактлар тасдиқланди. Текшириш якунлари мактаб касаба союз ташкилоти йиғилишида муҳокама қилинди. Дарсларга пухта тайёргарликсиз кирганликлари, синфдан ва мактабдан ташқари ишларга масъулиятсизлик билан қараганликлари ва ўз устларида мунтазам ишламаганликлари учун жисмоний тарбия ўқитувчилари А. Отажонов, Л. Қобулов, рус тили ўқитувчиси С. Қодиров, бошланғич синф ўқитувчиси М. Жўраев ва бош пионервожатий Тўрақуловаларга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

Район халқ маорифи бўлими Советида мактаб фаолияти устидан назоратни бўшаштириб юборганликлари учун мактаб директори О. Сайидбоевага ва илмий мудир И. Аҳмадалиевга қаттиқ ҳайфсан берилди.

УЛАРДА ВА БИЗЛАРДА

Ҳадемай, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти «Тенглик, ривожланиш, тинчлик (1976—1985 йиллар)» шиори остида эълон қилган хотин-қизлар ўн йиллиги тамом бўлади. Ҳозирнинг ўзидаёқ ўтган ўн йил мобайнида жаҳон хотин-қизлари ҳаётида юз берган ўзгаришлар тўғрисида гапириш, баъзи хулосаларни чиқариш мумкин.

ТЎРЛИ ТАҚДИР

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти хотин-қизлар ўн йиллигини эълон қилганида жаҳон жамоатчилиги диққат-эътиборини капитал дунёсидаги хотин-қизларнинг иқтисодий ва сиёсий аҳволига қаратиш билан бирга, уларнинг ижтимоий ва хўжалик ҳаётида асрлардан бери давом этиб келаётган камситилишига барҳам бериш учун керакли реал йўл-йўриқларни белгилаб олишни ҳам мақсад қилиб қўйган эди.

Ўтган йиллар давомида капиталистик мамлакатларда хотин-қизлар аҳволини яхшилаш учун ҳеч қандай иш қилинмади, дейилса нотўғри бўлур эди. Социал ҳаётнинг айрим соҳаларида, хотин-қизларни иш билан таъминлаш ва уларнинг меҳнат шароитини яхшилашда бир қатор силжишга эришилди. Бироқ хотин-қизлар меҳнатига ҳақ тўлаш, уларни ишга олиш ва ишдан бўшатиш чоғида бўладиган камситувчи омилларни йўқ қилиш, аёлларнинг профессионал тайёргарлиги ва малакасини ошириш, хотин-қизларни ижтимоий ва сиёсий соҳалардаги ролини кўтариш каби муаммоларни ҳал этишда ҳали кўп иш қилиш керак.

Ғарб мамлакатларининг миллий конституцияларида ва халқаро конвенцияларда хотин-қизларнинг тенг ҳуқуқлилиги тўғрисида қайд қилинган декларациялар ва қонунлар жуда кўп. Кўпчилик давлатлар томонидан ратификация қилинган ушбу конвенциялар ва ҳужжатларда хотин-қизларнинг ишлаб чиқариш фаолиятида ҳам, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш соҳасида ҳам, болалар боғчалари ва яслилари тармоқларини ривожлантириш, оилада тенг ҳуқуқ ва бурчларни жорий қилиш учун ҳам тенг ҳуқуқларни таъминловчи принциплар, социал-иқтисодий шарт-шароитларни ишлаб чиқиш имконини берувчи муҳим қоидалар мавжуд.

Бир қатор капиталистик мамлакатларда ўтган йиллар ичида хотин-қизларга, хусусан, уларнинг меҳнатига эркакларники каби тенг ҳақ тўлаш тўғрисидаги янги қонунлар қабул қилинди ёки мавжуд қонунларга ўзгартишлар киритилди. Масалан, Францияда эркаклар ва хотин-қизларга ҳақ тўлашда тенглик ўрнатилган қонуннинг қабул қилинганлигига ўн йилдан ошди. Аммо у ҳозиргача қоғозда қолиб кетмоқда. 1984 йил январидан бошлаб Буюк Британияда ҳам шундай янги қонун жорий қилинган эди. Бироқ у реал кафолатлар билан тўлдирилмади. У корхона эгаларини ана шу қонунга бўйсунишга мажбур қилмайди.

АҚШда ишда банд бўлган хотин-қизларнинг 80 проценти кам ҳақ тўланадиган жойларда ишлайди ва асосан малакасиз меҳнат билан шуғулланади. Ўртача олганда, бир хил малакадаги ишда хотин-қизлар эркакларга нисбатан 39 процент кам ҳақ олмоқда. Шунинг учун ҳам Американинг аёллар бош бўлган 36 процент оиласида таъминланганлик расмий суратда камбағаллик деб тан олинган даражадан ҳам пастда туради. ГФР соғлиқни сақлаш ва ёшлар министрининг докладига кўра, Германия Федератив Республикасида хотин-қизларни кам ҳақ тўлаш шарти билан ишга олиш қоидага айланиб қолган. Ўрта ҳисобда хотин-қизлар баравар ишлаганлари ҳолда ишчилар оладиган ҳақнинг 58,8 процентини ҳамда хизматчилар оладиган иш ҳақининг 64,6 процентини олмоқдалар.

Японияда хотин-қизлар ишчилар умумий сонининг 39 процентини ташкил қиладилар. Бироқ уларнинг аксарияти хизмат кўрсатиш соҳасидадир. Улар оладиган ҳақ эркаклар оладиган иш ҳақининг фақат 53 процентини ташкил қилади. Европа парламенти докладига кўра, Европа иқтисодий ҳамжамияти мамлакатларида кейинги ўн йил ичида эркаклар ва хотин-қизларнинг иш ҳақларидаги тафовут деярли ўзгармади.

Капиталистик мамлакатларда хотин-қизларнинг хўжаликка қўшаётган ҳиссалари билан улар шундан олаётган «самара» ўртасидаги тафовут катталашиб боряпти. Статистика маълумотларидан шу нарса кўринадики, сўнгги йигирма йил ичида ишлаётган аёлларнинг меҳнаткашлар ўртасидаги салмоғи АҚШ ва Канадада 24,2 процентдан 33,7 процентга, Ғарбий Европада 29,3 процентдан 32,2 процентга, Австралия ва Янги Зеландияда эса 22,7 процентдан 28 процентга кўтарилди. Мутахассисларнинг фикрича ишчи кучларидаги бундай нисбат ўзгариши хотин-қизларнинг иқтисодий аҳволини яхшилаш билан боғлаб олиб борилмаяпти. Мисол учун, кам ҳақ тўланадиган ишларда хотин-қизлар эркакларга нисбатан 3-4 марта кўп. Айрим мамлакатларда эса эркаклар ўзлари билан бир хил малакадаги ёки бир хил иш стажига эга хотин-қизларга нисбатан икки баравар кўп ҳақ оладилар.

Ғарб матбуотида хотин-қизлар гўё маънавий қониқиш олиш учунгина ишлаяптилар, деб сафсатабозлик қилиняпти. Оилада ишсизлар кўпайиб бораётган, оила бюджети учма-уч бўлаётган бир пайтда қандай қилиб маънавий қониқиш олиш мумкин?! Шунинг учун ҳам хотин-қизлар ижтимоий ишлаб чиқаришда борган сари кўпроқ қатнашишга мажбур бўлмоқдалар. Бунинг устига хотин-қизлар бош бўлиб қолаётган оилалар сони тобора ортиб боряпти.

Шундай қилиб, капитал дунёсида бир-бирига қарама-қарши иккита масала кўндаланг бўлмоқда. Бир томондан хотин-қизлар меҳнатидан тобора кўпроқ фойдаланилмоқда, иккинчидан эса уларни ишлаб чиқариш фаолиятига жалб этишнинг барча босқичларида камситишлар уччига чиқмоқда. Бунга ажабланмаса ҳам бўлади. Капиталистик мамлакатлардаги корхона эгалларига хотин-қизларнинг нисбатан арзон меҳнатидан фойдаланиш жуда қулайдир. Бунда ишлаб чиқаришнинг «хотин-қизларбоп» тармоқлари хусусиятларини баҳона қилиш жуда осон. Хотин-қизларнинг, гарчи уларнинг тенг ҳуқуқлилиги эълон қилинган бўлса-да, социал жиҳатдан ҳимоясизлиги уларни қонунсиз равишда эксплуатация қилишга замин яратади, «заиф жинс» вакилларини ноқулай хўжалик рақобати деган сабаблар билан ишдан ҳайдаб юбориш ҳуқуқини беради. Ишдан бўшатиш пайтида, энг аввал, хотин-қизлар корхоналар ва муассасалардан қувилиши, ишга қабул қилиш чоғида эса хотин-қизлар энг охирида ишга олинишининг қарор топган «анъанаси» сабаблари ҳам шундадир.

Шу туфайли кейинги йилларда ишсизлик эркакларга нисбатан ишлаётган хотин-қизларга жиддий зарба бўлиб тушмоқда. 1970 йилдан 1982 йилгача «Умумий бозор» мамлакатларида ишсизлар эркаклар ўртасида икки марта ортган бўлса, хотин-қизлар ўртасида 8 марта кўпайди. 1983—1984 йилларда бу мамлакатлар ва бошқа ривожланган капиталистик мамлакатларда ишсиз хотин-қизлар салмоғи эркакларга нисбатан икки-уч даражада юқори бўлди. Хотин-қизларнинг ишсизлиги моддий жиҳатдан қийинчилик кўришдан ташқари, маънавий жиҳатдан азоб чекишга, оиланинг бузилишига олиб келмоқда.

Хотин-қизларни профессионал тайёргарлик кўриш, умумий ва ҳунар ўрганиш соҳасида камситиш кенг авж олган. Фактларга мурожаат қилайлик. ГФРда касб-ҳунарлар жуда кўп. Улар 430 хил ном билан юритилади. Бироқ ҳунар ўрганган қизларнинг 58 проценти учун фақат сартарошлик, сотувчилик ёки медицина ҳамширалиги эшиклари очиқ, холос. АҚШда 1962—1982 йилларда хотин-қиз инженерларнинг салмоғи бир процентдан 6 процентга, врачларнинг салмоғи 6 процентдан 15 процентга, лицейлардаги хотин-қиз ўқитувчиларнинг салмоғи 9 процентдан 25 процентга ўсди. Бироқ ҳар 1000 та хотин-қиздан фақат 8 тасигина давлат ва хусусий муассасаларда масъул лавозимларни эгаллаган. Айни пайтда секретарларнинг 99, ўрта медицина ходимларининг 96, банк ҳисоб-китоб аппарати ходимларининг 92, кассирларнинг 87, бошланғич мактаблар ўқитувчиларининг 82 процентини хотин-қизлар ташкил этади. Катта ҳақ тўланадиган мансабларга хотин-қизларнинг йўлаши амирмаҳол. Японияда мингта йирик фирмага бор-йўғи раҳбар лавозимда ишлайдиган атиги 2 та аёл тўғри келади. Францияда инженерлар орасида хотин-қизлар 5,2, ГФРда 2,5, Данияда 4,4, Буюк Британияда 1,2, Австрияда 4,7, Канадада эса 0,3 процентни ташкил қилади.

Сиёсий ва ижтимоий ҳаётда хотин-қизларнинг энг оддий ҳуқуқларига ҳам эътибор берилмайди. Давлат йўли билан белгиланган шартлар хотин-қизларнинг раҳбарлик ва сайлаб қўйиладиган лавозимларга ўтишига кўп жиҳатдан тўсқинлик қилади. Бу ерда хотин-қизларнинг сайлаш ваколатлари билан уларнинг ҳокимият олий органларидаги ўрни ҳам бир-бирига асло мос эмас. Масалан, хотин-қизлар Францияда сайловчиларнинг 53 процентини ташкил қилгани ҳолда улар миллий мажлисдаги депутатларнинг атиги 5 процентини, шаҳар мэрлари орасида 4, сенаторлар орасида 3 процентни ташкил қилади. ГФРдаги хотин-қизлар барча сайловчиларнинг 54 процентини ташкил қилади. Бироқ улар сиёсий ташкилотларда атиги 25 процент ўринни эгаллашган, холос. Ғарбий Германия парламентидаги 498 депутатдан 51 тасигина хотин-қизлардир. АҚШда мамлакатнинг олий қонун чиқариш органида конгрессдаги 535 аъзонинг 24 нафаригина хотин-қизлардир.

Хуллас, биз капитал дунёсидаги қайси бир соҳани олмайлик, уларнинг барида хотин-қизлар роли ерга урилганлигини кўрамиз. Улар ҳатто конституцияларда ёзиб қўйилган ҳуқуқларидан ҳам маҳрумдирлар. Ҳуқуқсизлик уларнинг чекига тушган.

Реал социализм мамлакатларидаги хотин-қизларнинг аҳволи эса бутунлай бошқача. Бу мамлакатларда хотин-қизларнинг тўла ҳуқуқлари таъминланган. Чунончи, СССРдаги меҳнатга яроқли хотин-қизларнинг 92 проценти халқ хўжалигининг турли жабҳаларида меҳнат қилишмоқда. Улар жами ишчи ва хизматчиларнинг ярмига тенгдир. Совет Иттифоқида хотин-қизлар меҳнатига эркакларники каби баравар ҳақ тўланади. Ишлаётган ҳар мингта хотин-қизнинг 852 нафари олий ва ўрта маълумотга эга. СССРда оналик махсус муассасаларнинг давлат системаси билан муҳофаза қилинади. 1983—1984 йилларда ишлаётган аёлларга ҳомиладорлиги ва туғиши бўйича янги имтиёзлар жорий қилинди. Уларнинг фарзандларини яслилар ва болалар боғчалари билан таъминлаш, ўқитиш ва тарбиялашга оид чора-тадбирлар кўрилди. Ҳокимиятнинг олий органи —СССР Олий Советида 487 нафар хотин-қиз бор. Бу, барча депутатларнинг учдан бири, демакдир. Улар барча капиталистик мамлакатлар парламентларидаги хотин-қизларни бирга қўшиб ҳисоблаганда ҳам кўпдир.

Н. РИДВАНОВ,
иқтисод фанлари кандидати.

(АПН).

СПОРТ

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

✦ ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Москвада ака-ука Знаменскийлар хотирасига бағишлаб ўтказилган халқаро мусобақада республикамиз спортчилари бешта медаль олдилар, икки марта республика рекордини ўрнатдилар. Чунончи, тошкентлик Э. Барбашина 100 метрга югуришда (11, 21 секунд) биринчи ўринни эгаллади ва халқаро классдаги спорт мастери талабидан ортиқ натижага эришди. У шунингдек, 200 метрга югуришда (22,76 секунд) яна бир олтин медалли бўлди.

✦ ФУТБОЛ. Иккинчи лиганинг Ўзбекистон зонасида навбатдаги учрашувлар ўтказилди: «Динамо» — «Целинник» — 4:0, «Зарафшон» — «Хоразм» — 2:0, «Олға» — «Наримановчи» — 4:1, «Олой» — «Хива» — 4:1, «Хўжанд» — «Янгиер» — 0:3, «Шаҳрихончи» — «Соҳибкор» — 0:1, «Косонсойчи» — «Геолог» — 5:0. Ҳозир Халқободнинг «Соҳибкор» командаси 24 очко билан ягона пешқадам бўлиб турибди. Фарғонанинг «Нефтяник» коллективида 21 очко бор. «Зарафшон» ва Самарқанднинг «Динамо» футболчилари 18 тадан очко тўплашди.

ОБ-ҲАВО

Шу кеча-кундузда республикамизда ҳаво очиқ бўлади. Шимоли-шарқдан секундига 5-10, айрим ерларда 14 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 15-20, кундузи 31-36, жанубда ва чўл зоналарида 38 даражагача иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво кам булутли бўлади. Шарқдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 16-18, кундузи 33-35 даража иссиқ бўлади.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги

1985-1986 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎРТА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ЎҚУВ ЮРТЛАРИНИНГ

кундузги ва сиртқи бўлимларига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

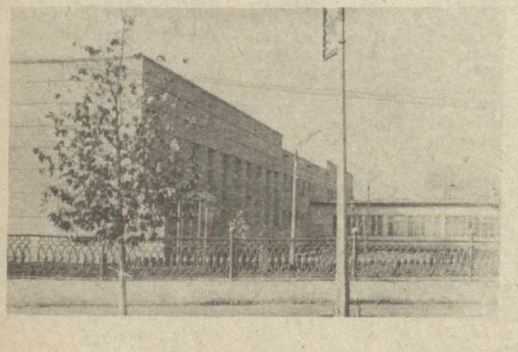

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(702043, Тошкент область, Калинин райони, Назарбек қишлоқ Совети)

Кундузги ўқишга: агрономия, ер тузиш, ўсимликларни ҳимоя қилиш, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи.

ТОШКЕНТ ҲИСОБОТ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

(700012, Тошкент шаҳри-12, Сергели—3, 49-уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

ТОШКЕНТ ПАРРАНДАЧИЛИК СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(702166, Тошкент область, Оржоникидзе райони, «Птичник» алоқа бўлими)

Кундузги ўқишга: паррандачилик, ветеринария, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш.

Сиртқи ўқишга: паррандачилик.

Р. МУСАМУҲАМЕДОВ НОМЛИ ТОШКЕНТ МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(702015, Тошкент область, Тошкент райони, Кенгсой посёлкаси)

Кундузги ўқишга: мева-сабзавотчилик, ўрмон хўжалиги, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, сабзавот ва меваларни сақлаш ҳамда қайта ишлаш.

ТОШКЕНТ ПАХТАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(702133, Тошкент область, Оржоникидзе райони, Оққовоқ посёлкаси)

Кундузги ўқишга: агрономия, агрохимия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш,колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи.

РЕСПУБЛИКА СИРТҚИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(700128, Тошкент шаҳри, Парашютная кўчаси, 17-уй)

Агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

БЎКА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(702800, Тошкент область, Бўка шаҳри, А. Икромов кўчаси, 39-уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

«ЧИНОЗ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(702850, Тошкент область, Чиноз райони, Олмазор посёлкаси, Ленин кўчаси, 36-уй)

Кундузги ўқишга: зоотехния, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехник-ташкилотчи.

«БОЁВУТ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(703230, Сирдарё область, Боёвут райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

«ФАРҒОНА» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(708322, Сирдарё область, Оқолтин райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

ЖИЗЗАХ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(708017, Жиззах шаҳри, Навоий номли колхоз)

Кундузги ўқишга: зоотехния, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

АБАЙ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(708708, Жиззах область, Гагарин шаҳри)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

Сиртқи ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(708704, Жиззах область, Дўстлик райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ҒАЛЛАОРОЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(704620, Жиззах область, Ғаллаорол шаҳри)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

Сиртқи ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

М. УМРЗОҚОВ НОМЛИ ҚЎҚОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(713014, Қўқон шаҳри, Ленин кўчаси, 23 «а» уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими— техник-механик.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш.

«БЕШАРИҚ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(713120, Фарғона область, Киров райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

«ФАРҒОНА» ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(713740, Фарғона область, Ёзёвон қишлоғи)

Кундузги ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

Сиртқи ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

АНДИЖОН ҲИСОБОТ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ

(710000, Андижон шаҳри, Дружба кўчаси, 21-уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

«САВАЙ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(711300, Андижон область, Қўрғонтепа райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

АНДИЖОН ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ

(711220, Андижон область, Марҳамат шаҳри)

Кундузги ўқишга: зоотехния, ветеринария, паррандачилик.

АНДИЖОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(711043, Андижон область, Шаҳрихон шаҳри, Комаров кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими—техник-механик.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМЛИ НАМАНГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(718000, Наманган шаҳри, Ленин проспекти, 16-уй)

Кундузги ўқишга: агрономия, ипакчилик, зоотехния, ветеринария, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи, зоотехник-ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, ипакчилик, зоотехния, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(717000, Наманган область, Поп райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

НАМАНГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(717121, Наманган область, Тўрақўрғон шаҳри)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

НАМАНГАН МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(717310, Наманган область, Янгиқўрғон посёлка Совети)

Кундузги ўқишга: мева-сабзавотчилик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, сабзавотчилик.

К. А. ТИМИРЯЗЕВ НОМЛИ САМАРҚАНД ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ

(703000, Самарқанд шаҳри, Возрождение кўчаси, 8-уй)

Кундузги ўқишга: зоотехния, ветеринария, асаларичилик, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехник-ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: зоотехния.

В. Н. ҚОДИРОВ НОМЛИ САМАРҚАНД ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(704401, Самарқанд область, Даҳбет посёлкаси)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, товаршунослик ва моддий-техника таъминоти.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, товаршунослик ва моддий-техника таъминоти.

И. В. МИЧУРИН НОМЛИ САМАРҚАНД МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ

(703902, Самарқанд шаҳри, Миронқул посёлкаси)

Кундузги ўқишга: агрономия, мева-сабзавотчилик, сабзавот ва меваларни сақлаш ҳамда қайта ишлаш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, мева-сабзавотчилик, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

КАТТАҚЎРҒОН СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(704200, Каттақўрғон шаҳри, К. Маркс кўчаси, 116-уй)

Кундузги ўқишга: зоотехния, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш.

БУХОРО ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(705007, Бухоро шаҳри, Газли шоссеси, 32-уй)

Кундузги ўқишга: агрономия, ипакчилик, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, ипакчилик, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

«РОМИТАН» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(706402, Бухоро область, Ромитан райони, «Ромитан» совхози)

Кундузги ўқишга: зоотехния, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

ҚАРШИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(730019, Қарши шаҳри, Хонобод шоссеси, 19-уй)

Кундузги ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими—агроном-ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

ҚАМАШИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(731438, Қашқадарё область, Қамаши райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

У. ЮСУПОВ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(731408, Қашқадарё область, Нишон райони)

Кундузги ўқишга: ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

ТЕРМИЗ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(732008, Термиз шаҳри, Оржоникидзе кўчаси, 41-уй)

Кундузги ўқишга: ветеринария, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

ГАГАРИН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(733115, Сурхондарё область, Гагарин райони, «Комсомолобод» посёлкаси)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

«ҲАЗОРБОҒ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(733514, Сурхондарё область, Денов райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(733306, Сурхондарё область, Ленин йўли райони)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ХИВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(741413, Хива шаҳри, Тозабоғ кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: агрономия, зоотехния, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — зоотехник-ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

СИРДАРЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ

(708412,, Сирдарё область, «Малик» совхози)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими—техник-механик.

Сиртқи ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш.

НУКУС ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(742009, Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри)

Кундузги ўқишга: агрономия, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — агроном-ташкилотчи.

Сиртқи ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

К. АУЭЗОВ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(743301, Қорақалпоғистон АССР, Чимбой шаҳри)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

«ШУМАНАЙ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(743136, Қорақалпоғистон АССР, .Шуманай посёлкаси, Интернациональная кўчаси, 2-уй)

Кундузги ўқишга: қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

«КОММУНИЗМ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ

(733613, Сурхондарё область, Сариосиё райони, Қаращиқ посёлкаси)

Кундузги ўқишга: мева-сабзавотчилик, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

Й. Р. ҚУРБОНОВ НОМЛИ ТЎРТКЎЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ

(743700, Қорақалпоғистон АССР, Тўрткўл шаҳри, Беруний кўчаси, 28-уй)

Кундузги ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби, колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлими — техник-механик.

Сиртқи ўқишга: агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМ

(743818, Қорақалпоғистон АССР, Элликқалъа райони)

Кундузги ўқишга: зоотехния, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ:

Ўрта махсус қишлоқ хўжалик ўқув юртларининг кундузги бўлимига 30 ёшгача, сиртқи бўлимига эса ёшидан қатъи назар, саккизинчи синф ҳажмида ёки ўрта маълумотга эга бўлган ҳамда кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўрта махсус қишлоқ хўжалик ўқув юртларининг кундузги бўлимларига аризалар 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлардан 31 июлгача, ўрта маълумотга эга бўлганлардан 14 августгача қабул қилинади.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ — 1 АВГУСТДАН 20 АВГУСТГАЧА (ўрта маълумотлилар учун 21 августгача) ЎТКАЗИЛАДИ.

Сиртқи бўлимларга аризалар бухгалтерия ҳисоби, қишлоқ хўжалигини планлаштириш, товаршунослик, автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва уларни ремонт қилиш бўлимларига 10 августгача қабул қилиниб, кириш имтиҳонлари 10—20 июль ва 10—20 август кунлари ўтказилади. Бошқа ҳамма мутахассисликларга ҳужжатлар 2 октябрдан 30 ноябргача қабул қилиниб, кириш имтиҳонлари эса 1 ноябрдан 15 декабргача ўтказилади.

АРИЗА ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТИНИНГ ДИРЕКТОРИ НОМИГА ЁЗИЛИБ, УНДА ТАНЛАНГАН МУТАХАССИСЛИГИ КЎРСАТИЛАДИ.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: меҳнат дафтарчасидан кўчирма, ягона форма бўйича расмийлаштирилган йўлланма, саккизинчи синф ёки тўлиқ ўрта мактабни битирганлиги тўғрисидаги ҳужжатнинг асл нусхаси, соғлиғи тўғрисидаги медицина справкаси (086/У-форма), 3x4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Ўқув юртларига кирувчилар паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатда турганлиги тўғрисидаги ҳужжатни шахсан кўрсатадилар.

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар — она тилидан (диктант), математикадан (оғзаки); 10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар— экономика, қишлоқ хўжалиги ва чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш мутахассисликлари бўйича: она тили ва адабиётдан (иншо), математикадан (оғзаки); товаршунослик, қишлоқ ва ўрмон хўжалиги мутахассисликлари бўйича: она тили ва адабиётдан (иншо), химиядан (оғзаки) кириш имтиҳонларини топширадилар.

Саккиз йиллик мактабни «Фахрий ёрлиқ» билан, ўрта мактабни олтин ёки кумуш медаль билан тугатганлар, СССР Қуролли Кучлари, СССР Давлат хавфсизлиги министрлиги қўшинлари ва органларида хизмат қилиб, ҳарбий хизматдан запасга бўшатилган (икки йил мобайнида) офицерлар, прапоршчиклар ва мичманлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Ўрта махсус ўқув юртларига корхона, қурилиш, колхоз, совхоз ва бошқа ташкилотларнинг йўлланмалари билан келганлар ҳамда саккизинчи синф ҳажмида маълумотли ота-онасиз қолган йигит-қизлар кириш имтиҳонларидан қониқарли баҳо олсалар конкурссиз қабул қилинадилар.

Саккизинчи синфни битирганлар учун кундузги ўқиш муддати — ветеринария, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини асраш ва қайта ишлаш, паррандачилик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, агрохимия, ўрмончилик, ер тузиш, ипакчилик ва мева-сабзавотчилик мутахассисликлари бўйича 3 йилу 6 ой; агрономия, зоотехния мутахассисликлари бўйича эса 3 йилу 7 ой; бухгалтерия ҳисоби, планлаштириш, товаршунослик, асаларичилик бўйича 2 йилу 10 ой; чорвачилик фермаларини механизациялаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш бўлимларида 3 йилу 10 ой.

Ўрта мактабни тугатганлар учун эса ўқиш муддати — агрономия, зоотехния, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини асраш ва қайта ишлаш, паррандачилик, ўсимликларни ҳимоя қилиш, агрохимия, ўрмончилик, ер тузиш, ипакчилик, мева-сабзавотчилик, сабзавотчилик мутахассисликлари бўйича 2 йилу 6 ой; бухгалтерия ҳисоби, планлаштириш, товаршунослик, асаларичилик бўлимларида 1 йилу 10 ой; қишлоқ хўжалиги, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш бўлимларида эса 2 йилу 8 ой.

Сиртқи бўлимда ўқиш муддати саккизинчи синф маълумотига эга бўлганлар учун агрономия, зоотехния мутахассисликлари бўйича 4 йилу 6 ой; бухгалтерия бўлимида 3 йилу 9 ой; техник-механик мутахассислиги бўйича 4 йилу 10 ой; асаларичилик мутахассислиги бўйича эса 3 йилу 10 ой.

Ўрта маълумотга эга бўлганлар учун агрономия, зоотехния мутахассисликлари бўйича 2 йилу 6 ой; бухгалтерия ҳисоби, асаларичилик мутахассисликлари бўйича 1 йилу 10 ой; техник-механик мутахассислиги бўйича 2 йилу 11 ой.

Колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлимига Қорақалпоғистон АССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва область қишлоқ хўжалиги бошқармалари томонидан йўлланма билан юборилган бўлим, участка бошлиқлари, бригадирлар ҳамда ишлаб чиқариш бригадаларининг бригадир ёрдамчилари, ферма мудирлари, механизациялаштирилган отрядларнинг бошлиқлари, звено бошлиқлари ва механизаторлар, чорвадор ва ўсимликшунослар орасидан колхоз ва совхозлардаги ўрта маълумотли малакали ишчилар (35 ёшдан катта бўлмаган) шу лавозимларда камида 2 йиллик иш тажрибасига эга бўлган ва кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати — саккизинчи синфни битирганлар учун 3 йил, ўрта маълумотлилар учун 2 йил.

Колхоз ва совхозларга раҳбар кадрлар тайёрлаш бўлимларига колхоз ва совхозларнинг йўлланмалари билан келганлар маоши қўшиб ҳисобланганда 100 сўмдан ошмаган миқдорда стипендия билан таъминланадилар.

Р. — 05879. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. ИНДЕКС 64583. А. — 135. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12